

01.08.2014

Въпрос №90

Здравейте,

Казвам се Георги Трайков(23),това лято завърших и вече съм бакалавър по маркетинг.Силно се интересувам от проектът за финансиране на бизнес идея подпомагаща младите хора.Мисля,че този проект ще стимулира особено както мен така и много мои връстници да покажат бизнес идеите си и по този начин да подпомогнат развитието на икономическите показатели в страната.Бихте ли ми казали дали има някакви ограничения за кандидатстване по проекта,и къде бих могъл да намеря повече информация?Благодаря за вниманието!

Поздрави,

Георги Трайков

Отговор №90

Уважаеми г-н Трайков,

цялата информация относно проект Техностарт може да намерите на интернет страницата на МИЕ: <http://www.mi.government.bg/bg/themes/proekt-tehnostart-nasarchavane-na-inovacionnata-aktivnost-na-mladite-hora-v-balgariya-1390-442.html>

С уважение,

Екипът на Техностарт

04.08.2014

Въпрос №91

Здравейте,

Аз съм докторант в СУ, зачислен съм в докторантска програма от месец юли т.г. В тази ситуация имам ли право да кандидатствам по проект Техностарт.

Благодаря предварително.

Поздрави,

Момчил

Отговор №91

Здравей,

След като вече си записан докторант и може да представиш уверение за това, **имаш** право да кандидатстваш.

Поздрави.

05.08.2014

Въпрос №92

Здравейте,

Ще е възможно ли финансирането на покупка и монтаж на климатик, луминесцентно осветление и/или светодиодно осветление, PVC/Al врати и модулни стелажи, без който не може да се осъществи дейността, като дълготраен актив и материали. Става въпрос за научно-развойна дейност в сферата на биотехнологиите,а материалите и активите, които съм описал, са за привеждане на помещението във вид отговарящ на изискванията за дейността (създаване на лабораторни условия).

Поздрави,

Спас

Отговор №92

Здравейте г-н Колакъзов,

в така описаната от Вас дейност и след като това са ДМА са свързани пряко със създаване на лабораторни условия за дейността, ще са допустими като разходи за придобиване на ДМА. Имайте предвид, че разходите за ремонт на помещението не са допустими по проекта.

Поздрави,

Екипът на Техностарт

Въпрос №93

Здравейте,

Попълвам проекта си директно върху Word документа (Приложение 4) как да отбелязвам полетата с квадратчета ?

Поздрави, Иван

Отговор №93

Здравейте г-н Георгиев,

като кликнете в квадратчетата попълнете като използвате буквата "X".

Поздрави

Екипът на Техностарт

Въпрос №94

Здравейте,

във връзка с кандидатстване по настоящата програма "Техностарт" имам следния въпрос:

На базата на ПМС 118/2014г. ли да бъде проведена процедурата по закупуване на предвидените ДМА,ДНА и др.?

Благодаря за отделеното време.

Отговор №94

Здравейте г-жо Петкова,

тъй като финансирането на проект "Техностарт" е от националният бюджет на страната т.е. не се финансира от структурните фондове, нямаме изискване да се спазва ПМС 118/2014г.

Поздрави

Екипът на Техностарт

06.08.2014

Въпрос №95

Извинявам се предварително за повторното безпокойство, но от това, което чета в ръководството, не мога да се ориентирам правилно явно. В раздел 4.1. Допустимост на дейностите на стр. 8 от ръководството е включен и J61 "Далекосъобщения" като допустим раздел (както и J58, J62, J63), а малко по-надолу на стр. 9 има текст "По настоящия проект не се финансират дейности..." и отново са изброени трите раздела J58, J61, J62, J63.

Моля, ако е удобно, да ми изпратите по-точна информация кои точно сектори са допустими, понеже се получава объркване.

Благодаря!

Успешен ден

Йордан Христосков

Отговор №95

Здравей,

Извиняваме за объркването. Раздел J61 е допустим. Разминаването идва от това, че на стр. 9 е посочено, че тези раздели не са допустими с **изключение на** и са изброени разделите. J58, J61, J62 и J63, т.е. те са допустими.

Поздрави

Въпрос №96

Здравейте,

Имам желание да кандидатствам по мярка Техностарт, но не съм сигурен дали отговарям на критериите. Завършил съм бакалавърската си степен през 2014 г., но ми притеснява факта, че в момента съм на трудов договор. Това пречка ли е да подам заявление по проекта. Благодаря предварително!

Поздрави

А. Копчев

Отговор №96

Здравейте,

Не е пречка, стига идеята Ви да не е пряко свързана с дейността на фирмата, в която работите.

Поздрави

Въпрос №97

„Реализиране метод за получаване „Фреш- питие“ означава: всяко развитие става стъпка по стъпка и едното, предизвиква появата на другото, на следващото- закон на напредъка: има заедност

1. етап: Предлагане в училища, институти на България директно плод и зеленчук, обработен от фреш машини, заменяйки сегашния метод на предлагане в чиния ябълки, моркови, краставици

Във вид "фреш" в чаша се променя качеството и предлагане, като визия, начин на усвояване. Това ще привлече детето и юношата, да го предпочетат пред мазните банички, вафли, бисквити - други пакетирани картофени и тестени закуски, пред негазирани напитки със съмнително и даже вредно съдържание.

Фрешът поднесен непосредствено запазва най добре качеството на плода и зеленчука.

При поднасянето на фреш напитка има възможност за разнообразяване на менюто, като към ябълка могат да се комбинират ядки, зелени листни зеленчуци, стафиди, фурми и др, защото задачата, която си постави ЕК е за борба със затлъстяването и анемията, а това няма да се получи с няколко ябълки, или моркова.

ЕК иска да се насърчи консумирането на местни храни, връщането към национални традиции, което изисква и селското стопанство на България да обогати листата на произвежданите зеленчуци и плодове. И това ще стане, ако има потребители и това може да се постигне с подобряване контактите потребители, търговци, производители/

2. Когато се разгледат офертите на предлаганите в България Фреш машини се вижда, За твърди плодове: ябълки, круши, сливи, за ядки, за зеленчуци на българския пазар има само фреш машини за домашна употреба и такива, полупрофесионални за слаба употреба.

Предлаганите най производителни професионални машини са за цитруси: портокали, лимони, грейпфрути. Те са от страните където се произвеждат цитруси. Заедно с машините се предлагат и плодове и консумативи (чаши , сламки и др. Могат да се предлагат на нашия

пазар, но в ограничено количество, като плод, основния плод и зеленчук, за сурова консумация, като напитка фреш, за директна употреба- трябва да е българско производство: за да не се губи връзката, поставена от ЕК: с местните традиции, с местните плодове и зеленчуци, които имат решаващо значение и за здравето и за доходите на българското население (работни места в селската икономика, в машиностроенето- фреш машини за българска продукция) В такъв случай българските плодове ще се предлагат на външните пазари и с български фреш машини, за да бъдат предпочитани, защото в тях се крият много по вече предимства от цитрусите. Както българското мляко има много по вече полезни качества, отколкото млеката произведени другаде и е световно търсено, прието, трябва така да завоюва място и българския плод и зеленчук- за да увеличи и количеството си. Нали всички знаем разликата между вносният и българския домати, пиперка, краставица.

3. Не е достатъчно да сложиш няколко ябълки в чинийка или друг плод, трябва развитие в много посоки. Началото на този проект е: В училищата да се предлага "училищен плод" и във вид фреш- напитка, възможности за разнообразие, за много по вече плодове и зеленчуци от всички сезони За уеднаквяване начина на предлагане със определен метод на получаване фреша, отговарящ на определени хигиенни, здравословни проблеми на подрастващите. Поднесен твърд плод на дете, което е във възрастта, когато се сменят зъби, когато умът на детето е зает с това как да се организира за следващия учебен час , отлага за малко или завинаги изваждането на твърдия плод и предпочита да го замени с кола, безалкохолна напитка , въпреки, че тя има надпис"може да има проблеми за децата. Не на последно място е и възможността за младежката заетост- млади хора да застанат зад щандовете в училища и институти, за да предлагат свежа напитка за всички в образователната система: обучавани и обучавани. Обезпечаването на фреш индустрията ще започне, ако искаме промяна. Не трябва ли да започне и със забраната например на вносни чаши за еднократна употреба- докато имаме български производства. Плодове и зеленчуци- да си върнем позициите на износители, а не да чакаме тук да идват "инвеститори, защото ще плащат най ниски заплати. Не знам какво имаше в предвид лидера на ГЕРБ, когато каза, че българските висшисти трябва да сеят картофи, да гледат овце: философията на въпроса все пак е, че висшистите са които могат и трябва да организират дейностите с проекти, които сега Европа финансира.

Отговор №97

Здравейте,

сектора, който сте посочили 10.32- Производство на плодови и зеленчукови сокове, по принцип е допустим, но според Регламент (ЕС) №1407/2013 - De minimis, който е нормативната база за държавните помощи за проект "Техностарт" и по точно съгласно чл.1, Регламента се прилага за помощите, предоставяни на предприятия от всички сектори, с изключение на **"помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейност в сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти"**.

Съгласно чл.2, т.1а от Регламента тези **"селскостопански продукти"** са продукти, изброени в приложение I към Договора за създаване на ЕО, където попадат и "Хранителни зеленчуци и някои корени и грудки"; "Хранителни плодове и ядки; кори от дини, пъпеши или от цитрусови плодове".

Съгласно **чл.1, т.1в** от Регламент №1407/2013 извън приложното поле са **"помощите, предоставяни на предприятия, които извършват дейности в сектора на преработката и търговията със селскостопански продукти, в следните случаи:**

i) "когато размерът на помощта е определен въз основа на цените или количествата на този вид продукти, изкупувани от първичните производители или предлагани от съответните предприятия" .

Във Вашият случай ако размерът на помощта, не е определена въз основа на цените или количествата на плодовете и зеленчуците, които ще изкупувате, сте допустим кандидат. Това зависи от параметрите които сте заложил при кандидатстването си в Бизнес плана и исканата от Вас субсидия.

Поздрави

Екипът на Техностарт

Въпрос №98

Здравейте,

имам следните въпроси към Вас:

1. Редовната ми докторантурата ми в ТУ София започна през юли 2011 и ме отчислиха с право на защита, считано от 8.07.2014 г.

Имам ли право да участвам с проект по програмата "Техностарт"?

2. Разработката ми е свързана с ВЕИ и е изцяло бизнес ориентирана. Попада ли в разрешените дейности по програма "Техностарт"?

С уважение,

Цветозар Захариев

Отговор №98

Здравейте,

1. Може, единствено трябва да предоставите документ, че сте бил докторант до въпросната дата, и ако може да представите документ и за дата на защита, също би било от полза.

2. ВЕИ не е допустима дейност по програмата, но е трудно да се прецени само по даденото от Вас описание. Прегледайте КИД 2008, там подробно е описано какво точно включват дейностите и преценете дали идеята Ви може да попадне в някой от допустимите сектори.

Поздрави

07.08.2014

Въпрос №99

Здравейте, започнах оформянето на бизнес план за Производство на еко пелети за отопление и фуражи за животни (гранулирани) изработени от различни био-маси като листна маса, дървесина и др, въпросът ми е попадам ли в одобрените дейности според КИД 2008, тъй като виждам че храни за животни е позволено но за пелетите за отопление не видях ? Благодаря предварително за отговора.

С уважение В.Станков !

Отговор №99

Здравейте, Като икономическа дейност трябва да посочите тази, която заема основната част от дейността на фирмата. В случая Вие трябва да си прецените коя от дейностите ще бъде основна икономическа дейност. Може да видите дефиницията за "основна икономическа дейност" в § 1, т.3 от Допълнителните разпоредби на Закона за регистър Булстат.

Може да видите дефиницията за "основна икономическа дейност" в § 1, т.3 от Допълнителните разпоредби на Закона за регистър Булстат. Може да видите дефиницията за "основна икономическа дейност" в § 1, т.3 от Допълнителните разпоредби на Закона за регистър Булстат. Финалното решение дали попадате в допустима дейност е на експерти и става на база

на бизнес плана, който сте представили. От така описаната идея, погледнете код 16 "Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели, производство на изделия от слама и материали за плетене", където би трябвало да спада производството на палети.

Освен това, относно фуражите за животни, проверете Регламент 1407/2013 и Приложение I от член 32 към договора за ЕС (може да ги намерите на страницата на Техностарт в сайта на МИЕ) и се уверете, че тази дейност не влиза в изключенията по регламента de minimis.

Поздрави

Въпрос №100

Здравейте,

Бихте ли могли да ми кажете, къде мога да проверя от какви лицензи и разрешителни ще се нуждая (т.V.4.), ако искам да открия фирма занимаваща се с геоложки проучвания.

Предварително благодаря за отговора.

Успешен ден.

Мила Антониева

Отговор №100

Здравейте,

За жалост нямаме експертни познания относно геоложки проучвания и не може да Ви насочим.

Като съвет можем да Ви дадем да се поразровите в интернет със сигурност има информация.

Поздрави

08.08.2014

Въпрос №101

Здравейте,

Бих искал да реализирам иновативна идея, която съгласно КИД - 2008 би попаднала в рамките на икономическа дейност в сектор J с код **J 58.11 Издаване на книги. Предметът на дейност на дружеството ще бъде „Издаване на печатни и на електронни книги. Предоставяне на услуги по самостоятелно издаване на електронни книги.“**

Мой роднина по права линия, с който попадаме под дефиницията на „свързани лица“ по смисъла на параграф 1 , т.1. от допълнителните разпоредби на Търговския закон, притежава дружество с предмет на дейност, вписан в ТР към Агенция по вписванията като:

„ПОКУПКА НА СТОКИ И ДРУГИ ВЕЩИ С ЦЕЛ ДА ГИ ПРОДАДЕ В ПЪРВОНАЧАЛЕН, ПРЕРАБОТЕН ИЛИ ОБРАБОТЕН ВИД, КОМИСИОННИ, СПЕДИЦИОННИ, СКЛАДОВИ, ЛИЗИНГОВИ, ПРЕВОЗНИ И ТРАНСПОРТНИ СДЕЛКИ, ТЪРГОВСКО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО И ПОСРЕДНИЧЕСТВО, РЕКЛАНИ, ИНФОРМАЦИОННИ И ПРОГРАМНИ УСЛУГИ, ПОКУПКА, СТРОЕЖ, ОТРЕМОНТИРАНЕ И ОБЗАВЕЖДАНЕ НА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ С ЦЕЛ ПРОДАЖБА, ПОЛИГРАФИЧЕСКИ И ПЕЧАТНИ УСЛУГИ.“

Кодът на основната икономическа дейност на същото дружество в съответствие с Класификация на икономическите дейности – 2008 и съгласно справка – удостоверение от Национален статистически институт се определя като: **С 18.12. „Печатане на други издания и печатни продукти“.**

С оглед на изложените обстоятелства, интересува ме конкретно, дали се явявам допустим кандидат по линия на т. 6 от Оперативното ръководство по проект „ТЕХНОСТАРТ“ „която гласи, че **„Лицата по т.1., т.2., т.3. , т.4. и т.5 към момента на кандидатстване да нямат регистрирана фирма, както и свързаните с тях лица по смисъла на пар. 1 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон да не притежават фирма с предмет на**

дейност, сходен с бъдещия им бизнес план“ – Считат ли се за „сходни“ предметите на дейност на фирмата, която искам да регистрирам при одобрен бизнес план и тази на свързаното с мен лице?

Предварително Ви благодаря за съдействието!

Отговор №101

Здравейте,

С така представената информация, двете дейности **не** биха се считали за сходни, защото са в различни сектори в КИД 2008. Но трябва да се има предвид, че административното оценяване на проектите ще се прави на база на подадения бизнес план и тогава се взима окончателно решение за допустимост на проекта(ако се наложи и след мнението на експерти).

Имайте предвид и факта, че отпуснатите средства трябва да бъдат използвани само за дейността на новорегистрираната фирма

Поздрави

Въпрос №102

Здравейте,

Студент съм и реших да опитам да кандидатствам по проекта, но в процеса на попълване на документите възникнаха няколко въпроса.

1. Понеже идеята ми е свързана със закупуване на машини, необходимо ли е те да са нови, тъй като това неминуемо ще доведе до оскъпяване на проекта.

2. Притежавам малък брой машини за които нямам документи за придобиване или касови бележки за закупуване. Проблем ли е ако ги причисля към мой материални активи.

С уважение,

Живко Стойчев

Отговор №102

Здравейте,

1. В т. 4.2 Допустими разходи от Оперативното Ръководство по ТЕХНОСТАРТ са посочени като допустими разходи - Разходи за придобиване на дълготрайни материални активи (ДМА), свързани с изпълнението на дейността по бизнес плана(признава се цялата отчетна стойност на актива), в т.ч.:

- придобиване на оборудване, машини и съоръжения;

Това включва и закупуването на машини, които не са нови, т.е. е допустим разход.

2. Ако смятате да използвате машините като част от задължителното собствено финансиране от 10% и нямате документи доказващи стойността трябва да направите оценка на машините, в Камарата на независимите оценители в България. Ако просто искате след откриването на фирмата да придобиете машините като актив, трябва да се обърнете към счетоводител или юрист за съдействие.

ПП:Това е официалния мейл за въпроси(tehnostart@mee.government.bg). Мейла e-docs@mee.government.bg се използва единствено за подаване на кандидатури по проекта.

11.08.2014

Въпрос №103

Здравейте,

получих Вашия отговор, но на базата на какъв нормативен документ може да опишем разходите за закупуване на оборудване?По Закона за обществените поръчки ли да бъде извършена процедурата по закупуване на оборудването.

Благодаря за отговора.

Отговор №103

Здравейте,

Описването на разходите за закупуване на оборудване по проекта са чисто прогнозни. След като бъде одобрен кандидатът, и започне изпълнението на бизнес плана той просто закупува активите. Единственото изискване е да бъдат представени разходооправдателни документи (фактура например) за да бъдат освободени средствата по сметката.

Поздрави

Въпрос №104

Здравейте,

докторант съм към Технически Университет Пловдив, като съм отчислен с право на защита на дата 1.07.2013г. Все още не съм защитил дисертацията. От няколко седмици съм в съдружие във новорегистрирана фирма от 3-ма съдружници с равен брой дялове. Фирмата ще развива научно изследователска дейност с цел регистрация на полезен модел, но ще започне дейността от следващата година. Въпроса ми е мога ли при тези условия да кандидатствам по програмата ТехноСтарт с цел разработване на нова онлайн система различна от тази разработвана във фирмата, в която съм съдружник?

Поздрави,

Найден Исапов

Отговор №104

Здравейте,

Ако може да докажете, че сте бил отчислен през 2013г., това не би било проблем. Но това, че сте съдружник във фирма е проблем и не бихте бил допустим кандидат.

Поздрави

Въпрос №105

Здравейте,

във връзка с кандидатстване по програма "Техностарт" имам следните въпроси:

1. Кандидатстващия при условие че работи във фирма, която е в сфера на дейност -същата като идеята на проекта и доказва своя професионален опит съответно в проектната документация- това би ли попречило и в защо при положение,че в оперативното ръководство **НЯМА** такова ограничение?
2. Ако отговорът на Въпрос 1. е положителен, то тогава като решение на този проблем приемливо ли е: Към момента на подписване на договора, бенефициента да приключи своята работа в тази фирма? Какъв начин предлагате за разрешаване на този проблем?

Отговор №105

Здравейте,

1. Да проблем би било. Това е посочено в оперативното ръководство в т.4 Допустими кандидати по проекта -

"Лицата по т.1, т.2, т.3, т.4 и т.5, към момента на кандидатстване да нямат регистрирана фирма, както и свързаните с тях лица по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон да не притежават фирма с предмет на дейност, сходен с бъдещият им бизнес."

Една от точките в ТЗ е именно работодател и работник.

2. Приемливо е, но освен към момента на подписване на договора, трябва да не сте свързани лица и в момента на подаване на документите и административната проверка на кандидатурата.

Въпрос №106

Здравейте,

имам въпрос относно проекта "техностарт" и конкретно идеята ми за бизнес дали спада към категорията информационни услуги, идеята ми е за заведение - кафетерия със свободно ползване на интернет от

всеки посредством предоставени компютри в помещението. Лесен и бърз достъп до интернет и големия поток от информация който той предлага, съчетано с удоволствието от пиенето на кафе или нещо друго от големия асортимент на разновидности на сладки и солени артикули предлагани в кафетерията. Целта е заинтригуването и насърчаването на повече хора да се информират и развиват чрез свободния достъп на компютри и интернет. Предварително обучен персонал за работа с информационни услуги и интернет с цел помагане на клиентите при евентуални затруднения с търсената от тях информация. Плана за развитие на дейността е 1 година с тенденция за увеличаване на помещенията в няколко различни квартала на града след утвърдяване на позиции на пазара на кафе и информационни дейности. Качествено обслужване съпроводено от предлагани качествени продукти като италианско кафе, френски кроасани и разнообразни други допълващи асортимента стоки комбинирани с достъпни от всеки клиент модерни компютри допринасящи за стимулирането в повече хора да търсят и да намират нужната им информация. Целевата група на клиенти обхваща много възрастови групи от тийнейджъри на 15-16 годишна възраст до клиенти на средна възраст. Пряка конкуренция няма тъй като комбинацията на предлаганите продукти и услуги в града няма.

Благодаря предварително!
Даниел Каримов

Отговор №106

Здравейте,

Така описана идеята, не попада в допустимите дейности, тъй като в случая използването на интернет и компютрите е единствено спомагателна дейност, към основната дейност и не носи никакви приходи. Въпреки това трябва да имате предвид, че финалното решение дали дадена дейност попада или не е на оценяващите експерти.

Поздрави

Въпрос №107

Здравейте,

Не ми позволява да сложа x в квадратчето. Като напиша X квадратчето се изтрива. Това проблем ли е ? Ако изцяло квадратчето е заместено с X ?

Поздрави,
Крис

Отговор №107

Здравейте,

Не е проблем. Стига ясно да си личи, коя опция сте отбелязали всичко е точно.

Въпрос №108

Здравейте,

Какво представлява и какво трябва да се попълни в раздела „V. Организация на бизнеса“ в полето „1. Данъчен режим:“

Отговор №108

Здравейте,

Това поле е само при някакви особености, а в България са стандартизирани данъчните режими. Може да го оставите празно.

Въпрос №109

Здравейте,
какво точно трябва да се попълни в полето „Активи“ и полето „Всичко:“

Активи	Кв.м.	Предназначение на земята/сградите	Начин на придобиване		Стойност
•	20	Наетата сграда ще бъде ползвана за офис	Закупуване	Под наем	2100
•			Закупуване	Под наем	
Всичко:					

Отговор №109

Вида на актива. Например - офис, или склад. Всичко е просто сбора на стойностите ако имаш повече от 1 актив.

12.08.2014

Въпрос №110

Здравейте! Опитвам се да разбера конкретно:

Дали мога да кандидатствам по проекта с код 47,78- а именно-Търговия на дребно с др.нехранителни стоки, неквалифицирани другаде..-Търговия на дребно със сувенири, произведения на изкуството и занаятите- стр 246

Или Раздел 16.24 Производство на опаковки от дървен материал

като се има предвид идеята ми е за производство на книги с дървени корици на дребно?

Или производство на изделия за изкуството- ръчно обработка?

Благодаря Ви! Лек ден!

Отговор №110

Здравейте,

Код 47,78, не е допустим. Изобщо целия сектор Търговия не е допустим.

Код 16,24 е допустим.

Най-добре ще е ако отворите КИД 2008 и разгледате, там подробно са разписани икономическите дейности и може да прецените, къде спада идеята Ви.

По проекта са допустими следните сектори, към някой от тях трябва да спада и вашата идея.

1. Целият Сектор С - „Преработваща промишленост“, с изключение на помощите за които Регламент (ЕС) 1407/2013 от 18 декември 2013 не се прилага;
2. Сектор J - „Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; Далекосъобщения“, само кодове от раздели J58– “Издателска дейност”, J61 “Далекосъобщения”, J62 “Дейности в областта на информационните технологии”, J63 “Информационни услуги”;
3. Сектор М - „Професионални дейности и научни изследвания” – само кодове от разделМ72 „Научноизследователска и развойна дейност“.

Поздрави.

13.08.2014

Въпрос №111

Здравейте, завършвам бакалавърска степен по Маркетинг през 2015 година, Имам идея за разработване на онлайн магазин.

Искам да попитам дали отговарям на условията за кандидатстване и дали идеята попада в някой от критериите. Благодаря предварително!

Отговор №111

Здравейте,

Ако онлайн магазина е основата на идеята Ви, би трябвало да спада. Но ми е трудно да преценя само по описанието "онлайн магазин", което може да значи много неща. Най-добре ще е да разгледате КИД 2008 и по конкретно сектор J, където подробно са разписани икономическите дейности и сам да прецените дали идеята би спаднала в някоя от изброените там дейности.

Поздрави

Въпрос №112

Здравейте, бих искал да ви попитам къде мога да открия информация относно има ли и какви са изискванията за стартиране на производство в металообработването. Благодаря

Отговор №112

Здравейте,

За жалост не разбираме нищо от металообработване и не можем да Ви насочим. Като съвет може да Ви дадем да се разровите в интернет, със сигурност има информация по въпроса.

Поздрави

Въпрос №113

1. Какво означава удостоверението, че съм била студент в чужбина през 2013-2014 г. да е „легализиран“ – трябва ли да има на него някаква допълнителна заверка от чужда или от българска институция или е достатъчно само превод от оторизиран преводач. За дипломата знам, че се легализира като ѝ се прави допълнителна заверка, но за удостоверението не ми е ясно какво означава да е „ легализирано“, ако е издадено от университет в чужбина.
2. Производството на прототип на превозно средство и патентоването му / за срока на проекта/ с тенденция фирмата след изтичане срока на проекта да продължи дейността си със серийно производство на това превозно средство в научно - развойна дейност ли спада или в дейност производство.
3. Разработването на нови вид части и детайли за превозно средство и производството на техни прототипи в единични бройки и патентоването им / за срока на проекта/ с тенденция фирмата след изтичане срока на проекта да продължи дейността си със серийно производство на тези части и детайли в научно - развойна дейност ли спада или в дейност производство.

Отговор №113

Здравейте,

1. Превод от оторизиран преводач е достатъчен.

2. и 3. Така описано ми звучи като развойна дейност, защото доколкото разбирам средствата ще бъдат вложени в разработването и патентоването на превозното средство и частите/детайлите, и вече чак при евентуален успех след приключването на проекта ще се премине в процес на производство. Точната икономическа дейност е нещо, което подлежи на тълкуване и финалното решение е на оценяващите експерти, но и в двата случая сте допустим кандидат, защото и НИРД и производството са допустими сектори. Препоръчвам Ви да разгледате подробно и двата сектора в КИД 2008 и понеже Вие познавате идеята си най-добре да прецените дали би спаднало към М72 "Научноизследователска и развойна

дейност" или някой от разделите в сектор С, било то производство на изделия от пластмаса, метали или от каквото ще са произведени частите и превозното средство.

Поздрави.

Въпрос №114

Здравейте!

Ако аз сам си създам сайт на фирмата / фирмата е за производства/, с който да представям дейността и продуктите ѝ, може ли създаването на сайта да го остойността и да го посоча в бизнес плана като част от собственото съ-финансиране.

Отговор №114

Здравейте,

По принцип е възможно. Спрямо Оперативното ръководство по проекта, нефинансови активи използвани за собствено финансиране се предоставят по следния начин:

Задължителният нефинансов принос, посочен в бизнес плана, се доказва от Одобрения кандидат с представяне пред МИЕ на следните документи:

- Документ за собственост на съответния актив/и;
- Документ, удостоверяващ стойността на актива или активите.

На практика обаче Вие нямате документ удостоверяващ стойността на актива в случая сайта. За да може да удостоверите стойността на сайта трябва да се обърнете към Камарата на независимите оценители в България и да проверите дали е възможно да се извърши оценка на сайта и да бъде издаден документ, удостоверяващ тази стойност.

Поздрави

Въпрос №115

Здравейте.

Ще можете ли с няколко думи да ми обясните по-подробно, какво трябва да представлява "план за маркетинг" ?

Поздрави,

Крис

Отговор №115

Здравейте,

Трябва да опишете продукта/услугата която ще предлагате и как ще я предлагате и реализирате на пазара. Може да опишете как се определя цената, съпоставка с цената на конкурентите и защо имате/нямате конкурентни предимства. Дистрибуцията е как ще достига продукта/услугата до потребителите, било то чрез посредници, разпространение в търговски мрежи, онлайн магазин и т.н., може да опишете колко ще струва има ли предимства недостатъци и т.н. Промоцията е как ще рекламирате проудкта/услугата - било то реклама по медиите, социални мрежи, разпространение по събития и т.н. Можете да се разровите и в интернет и да видите примерни бизнес планове, от където да придобиете представа какво точно да включва маркетинговия план. Най-важното е да си опишете идеята и концепцията ясно и подробно за да е разбираема от оценителите.

Поздрави

Въпрос №116

Здравейте.

Бихте ли ми обяснили с малко разяснение, кои разходи са преки и кои непреки ? Какво се има в предвид?

Поздрави

Отговор №116

Здравейте,

Най-просто казано преките разходи са тези, които са пряко свързани с производството на даден продукт/услуга - например материали, разходи за опаковка, дистрибуция и т.н. Непреките разходи са тези, които подпомагат основния процес, но не служат само за това. Например ако плащате на счетоводна фирма.

Можете да се разровите в интернет има достъпни материали по въпроса и ще придобиете по-добра представа.

Поздрави

Въпрос №117

1. Ако аз сам си създам сайт на фирмата, на който да представям дейността ѝ и продуктите ѝ, може ли създаването на сайта да го остойността и да го посоча в бизнес плана като част от собственото съ-финансиране.

2. Имам удостоверение, издадено през м. януари 2014 г., от университета, в който уча / в чужбина/, че съм записан за студент през учебната 2013 -2014 г. и че съм платил таксата за обучение. В удостоверението ми изрично е посочено, че се издава, за да ми послужи пред фирмата, която оперира със студентските общежития в съответната държава.

Ще може ли да ползвам това удостоверение / в оригинал/ и за проекта или трябва да искам да ми издават друго с актуална дата и с изрично изписване за къде се издава да послужи. Предварително благодаря за отговорите!

Отговор №117

Здравейте,

1. По принцип е възможно. Спрямо Оперативното ръководство по проекта, нефинансови активи използвани за собствено финансиране се предоставят по следния начин:

Задължителният нефинансов принос, посочен в бизнес плана, се доказва от Одобрения кандидат с представяне пред МИЕ на следните документи:

- Документ за собственост на съответния актив/и;
- Документ, удостоверяващ стойността на актива или активите.

На практика обаче Вие нямате документ удостоверяващ стойността на актива в случая сайта. За да може да удостоверите стойността на сайта трябва да се обърнете към Камарата на независимите оценители в България и да проверите дали е възможно да се извърши оценка на сайта и да бъде издаден документ, удостоверяващ тази стойност.

2. Трябва ново уверение с по-актуална дата. Хубаво е да се посочи и за къде ще послужи, но не е задължително.

Поздрави

Въпрос №118

Здравейте,

Имам желание да взема участие в конкурса по проект "Техностарт - насърчаване на иновационната активност на младите хора" и отговарям на изискванията за кандидатстване по проекта, но изпитвам затруднения в определяне на раздела в Сектор J, към който принадлежи дейността ми.

Вече близо година с помощта на мой приятел разработваме два прототипа на квадрокоптер (т.нар. quadcopter или разговорно - дрон с 4 ротора) и моделът вече работи безупречно, т.е. готов е за серийно производство. Дронът е почти неограничени възможности и широк спектър на приложение, а именно: наблюдение на трафика с цел информиране за пътната обстановка; картографиране; откриване и наблюдение на развитието и обхвата на пожари, наводнения, разливи и други бедствия с цел максимално бързо предприемане на необходимите мерки и минимизиране на рисковете; издирване на хора в планината; заснемане на новини за информационни агенции; и др. Използването на този вид техника води до значително намаляване на разходите и оптимизация на процесите.

Куадкоптера е снабден с GPS система, барометър, жирокопи, акселерометри, компас, радио и видео връзка и телеметрия. Благодарение на тези системи дронът е изключително подходяща технология за гореизброените дейности.

Въпросът ми е следния - попада ли дейността ми в раздел 61 "Далекосъобщения" и ако да, в кое подразделение или е по-скоро в 63.91 Дейност на информационни агенции?

С Уважение,
Росица Иванова

Отговор №118

Здравейте,

От двете предложения, които имате, идеята Ви клони повече към 61 "Далекосъобщения". Но според мен Куадракоптерите биха спаднали към сектор С и по конкретно раздел 26 "Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти".

Имайте предвид, че икономическите дейности подлежат на тълкуване и финалното решение е на оценяващите експерти.

Поздрави

14.08.2014

Въпрос №119

Привет Техностарт ,

В момента се намирам във Финландия и разработвам с местния технически университет продукт подпомагащ сметоизвозването (събирането на боклука , изчисляването на маршрута на камионите , и прогнозирането на боклук) . Хареса ми инициативата Ви и реших да кандидатствам , но не съм сигурен дали проектът се вписва във Вашите изисквания за такъв.

Проектът е за разработване на Wireless и Cloud система и софтуер с GPS данни.

При повече интересен ,ще се радвам да отговоря на въпросите Ви!

С Уважение ,
Илиян Дойчинов

Отговор №119

Здравейте,

Така описан проекта би бил допустим по програмата. По всяка вероятност идеята Ви влиза в Сектор J от КИД 2008, може да го разгледате, там подробно е описано какво включва всяка икономическа дейност и да определите кода с точност.

Имайте предвид и, че се кандидатства като физическо лице и при евентуално одобрение трябва да се регистрира ЕТ или ЕООД в България.

Поздрави

Въпрос №120

Здравейте,

Във връзка с кандидатстването по Проект "Техностарт - насърчаване на иновационната активност на младите хора в България", моля за следната информация:

1. Възможно ли е създаденото предприятие да бъде с юридическа форма на ООД, в което съдружници и управители да са повече от едно лице (отговарящи на изискванията лица)? Ако не – какво мотивира това ограничение в процедурата?
2. При разработката на бизнес план за дейност, изцяло осъществяваща се онлайн, месечните разходи за интернет къде следва да се включат в проекта – в перо „първоначално закупуване на материали и консумативи“ или в перо „режийни разходи“ (ток, вода, наем)?

3. В перото „Разходи за консултантски услуги, свързани с изпълнението на дейността по бизнес плана, но не повече от 5% от общия размер за финансиране“, влизат ли / допустими ли са разходите за подготовка на проектно предложение по процедурата? В това перо допустими ли са услуги по управлението на проекта (изготвяне на отчети и първични документи и др.)?

4. Възможно ли е Кандидатът да участва само с нефинансов принос – напр. да декларира като такъв собственият си компютър (за който има фактура издадена на негово име и касова бележка)? Длъжен ли е Кандидата, при одобрение на проекта и създаване на фирма, да зачисли този компютър (актив) като амортизируем актив във новосъздадената фирма?

5. Допустими ли са разходи за амортизация за активите от нефинансовия принос на Кандидата и в кое перо следва да се посочат те?

6. Кой определя в коя банка да се открие ЕСКРОУ сметката, има ли такава избрана от Финансиращият орган и кой поема разходите по откриването на банковата сметка (следва ли те да се заложат в бюджета на проекта)?

7. Какво означава „освобождаване на плащане от ЕСКРОУ сметката“ и как на практика следва да се осъществяват плащанията по договора за безвъзмездна помощ?

§ Следва ли всички плащания, да се извършват първоначално със собствени средства на Кандидата (включително от други банкови сметки и в брой), след което да се отчитат в периодичните доклади съгласно Оперативното ръководство по Проекта (с фактура, платежно нареждане/касов бон) и след определеният срок от 14 дни Финансиращия орган да ги възстанови по ЕСКРОУ сметката на проекта от където Бенефициера да може да ги изтегли / захрани сметката от която е направено плащането?

§ Може ли Кандидатът да нарежда (оторизира) плащания едностранно от ЕСКРОУ сметката?

§ Ако приемем, че Кандидата няма право да плаща за разходи по проекта от други сметки и/или няма наличните средства, то следва ли, че Кандидатът трябва да договорира всички разходи с отложено плащане и/или падеж на фактурите след изтичането на отчетния период и срока за разглеждане на подаденият отчет? Да разбираме ли, че ако една фактура е издадена (I-ви отчетен период, м. Януари 2015) с дата напр. 01.01.2015 г., то падежа по нея (плащането) следва да е със срок поне: 31 дни (продължителността на периода) + 5 дни (за входиране на отчет) + 14 дни (за разглеждането му) = **50 дни**, за да може Финансиращият орган да одобри разхода и да го „освободи“ от ЕСКРОУ сметката към сметката на Доставчика, който е сключил договор с Бенефициера. Ако този пример е верен, какво се случва с фактура и плащане от 2-ро то тримесечие например (което според Оперативното ръководство по Проекта се отчита до 5-то число на 7-ми месец) – да разбираме ли, че ако имаме фактура от дата 01.04.2015 г. (началото на отчетния период), то за да се изплати от ЕСКРОУ сметката към Доставчика с който е сключен договор, тя трябва да е с падеж поне $30+31+30+5+14 = 110$ дни?!

Моля за подробна и изчерпателна информация по начините за разплащане по проектите.

8. Възможно ли е по процедурата да кандидатства студент, магистър, семестриално завършил, който все още не е дипломиран и има необходимите студентски права?

Благодаря Ви предварително за отделеното време!

С уважение,

Красимир Петков

Отговор №120

Здравейте,

1 - Не. Единствено се допускат ЕТ и ЕООД. Предимно правни и административни ограничения.

2 - Според мен влизат в 5. Разходи за услуги, свързани с изпълнението на дейността по бизнес плана.

3 - Да, допустими са, но трябва да се има предвид, че за да бъдат признати разходите за подготовка на проектното предложение трябва да са направени след одобрението и сключването на договора с новорегистрираната фирма. Услугите по управлението на проекта мисля, че отиват към счетоводните услуги, но може да ги включите и в това перо. Като цяло са допустим разход.

4 - Да, възможно е собственото финансиране да е изцяло нефинансово. Възможна е и комбинация от двете, това си го решава кандидата. Да. Ако средствата са финансови също трябва да бъдат преведени по откритата сметка на фирмата.

5 - Въпреки че счетоводно амортизациите са разход, в рамките на проекта те не са точно разход, защото разход се явява закупуването на актива (в случая вписването от страна на кандидата(не е точно разход)). Общо взето няма как да се изплатят средства за амортизации. Не знам точно как да го обясня.

6 - Кандидата сам избира банката и той поема разходите. Ако кандидата желае може да включи разходите по сметката в 7. Разходи за банкови такси, свързани с банковата сметка по проекта.

7 - Най-просто казано - в ЕСКРОУ сметката се превежда безвъзмездната помощ, но тя не може да се ползва от кандидата докато не бъде освободена срещу представяне на разходооправдателни документи. Да кажем има преведени 20 000лв. На първия месец представяте фактури за 4000лв. След одобрение на разходите се подава сигнал към банката и тя освобождава 4000лв от сметката, които могат да бъдат ползвани свободно от кандидата(било то за разплащания, да ги изтегли, прехвърли в друга сметка или както намери за добре)

- Да. Точно така се извършва освобождаването на средствата.
- Ако средствата са освободени по ЕСКРОУ сметката след вече представени отчетни документи може. Но ако все още не са освободени - не.
- Да. Общо взето така седят нещата. Идеята е, че в началото кандидата трябва да има някакво количество собствени средства за да може да се разплаща с доставчици и да покрива други разходи. След като мине първият отчетен период и се проверят разходооправдателните документи ще бъдат освободени средства по сметката, които ще могат да бъдат използвани за следващите месеци и така да се въртят. За това и отчитането през първото тримесечие е всеки месец, а след това става на тримесечие.

8 - След като има необходимите студентски права няма проблем. Но имайте предвид, че трябва да сте семестриално завършил 2013 или 2014(защото имаме запитвания от кандидати, семестриално завършили 2000г. и те очевидно не са допустими),.

Ако имате нужда от разяснение по някой от отговорите или допълнителни въпроси сме на разположение.

Поздрави

Въпрос №121

Здравейте.

Ще можете ли да ми обясните, какво трябва да впиша в полетата „Нормативни документи, касаещи дейността“ и от къде мога да намеря какво трябва да впиша в полето „Необходими лицензи и разрешителни за дейността“ ?

Поздрави,

Крис

Отговор №121

Здравейте,

Законови, нормативни актове, правилници и др. които мислите, че са свързани с дейността. Например ако ще произвеждате хранителни продукти Ви трябва документите свързани с регулациите за съхранението, производството, изисквания за опаковки и т.н. на хранителни продукти.

Не мога да Ви помогна, защото няма как да съм запознат с всяка дейност. Идеята е, че описвате собствената си идея, с която ще започвате бизнес и трябва да познавате нормативните документи и необходимите разрешителни за извършваната дейност.

Напълно възможно е и да няма такива, зависи от дейността.

Поздрави

15.08.2014

Въпрос №122

Здравейте,

имам въпрос по отношение на попълването на справка -График за усвояване на безвъзмездната финансова помощ и собствения финансов принос / но смятам че това касае и останалите справки/

- Следва ли да се посочва отделно в колона ДДС размера на ДДС за различните дейности,допустими за финансиране при условие че фирмата която ще се създаде при евентуално одобрение няма да е регистрирана по ДДС? Този въпрос касае и стойностите в останалите таблици-н-р себестойност,необходими суровини и материали и т.н.

К.Янчев

Отговор №122

Здравейте,

След като фирмата няма да е регистрирана по ДДС няма смисъл да се посочват тези стойности.

Поздрави

Въпрос №123

Здравейте,

завършвам образованието ми в София и идеята ми е да стартирам бизнес в родния ми град Бургас, тъй като разходите там са по - ниски. Бизнес идеята ми е в сектор С. С отпусната субсидия имам идея да отворя баничарница - мотивът ми е, че на малко места в града има вкусни закуски. Ще използвам средствата да закупя оборудване (около 1 000евро) и помещение (около 10 000евро). Допустима ли е идеята ми?

Следващият ми въпрос е - колко време (години) е необходимо да продължи дейността на бизнеса, да съществува фирмата след усвояването на парите в рамките на една година? (Питам Ви в случай, че бизнесът е на загуба)

Благодаря Ви за съдействието!

Хубав ден!

Габриела Георгиева

Отговор №123

Здравейте,

Идеята Ви вероятно би спаднала към производство на храни. Имайте предвид, че закупуването на помещение не е допустим разход. Може да наемете помещение, но не и да закупите такова. На практика ако идеята Ви спада към някоя от допустимите дейности няма пречка да не е допустима, но конкурса е насочен към иновативни бизнес идеи и оценяващите експерти ще вземат това в предвид. Може да видите приложение 12 за това по кои критерии се дават точки на идеите.

Напълно възможно е бизнеса да не просъществува, дори очакваме някои от бизнесите да не просъществуват и до края на първата година, за това няма изискване. Въпреки това искаме да проследим как се развиват финансираните идеи и веднъж годишно в рамките на 2 години след края на договора ще изискваме отчет на къде върви фирмата. Но това не е изискване, което би попречило на финансирането или би имало някакви последици.

Поздрави

Въпрос №124

Здравейте,
има следните въпроси:

1. При процентното изчисление на допустимите разходи, където е посочено: % от общия размер за финансиране, се има предвид безвъзмездната финансова помощ + собствен финансов принос, или само безвъзмездната финансова помощ?

2. В раздел III. Източници на капитал за реализация на бизнес плана. Финансиране извън проект ТЕХНОСТАРТ от Приложение 4, следва да се опишат собствени начални финансови средства. Тук могат ли да бъдат отбелязани разходите, които бенефициента ще направи в процес на изпълнението на проекта като възнаграждения на наетите лица? Тази сума следва ли да бъде внесена към момента на откриване на сметката по проекта, заедно с безвъзмездната финансова помощ и собствения финансов принос?
Благодаря за отделеното време.

Отговор №124

Здравейте,
1 - Само от безвъзмездната финансова помощ
2 - Могат да бъдат отбелязани тези средства или каквито и да е други форми на допълнително финансиране. Няма нужда да се внася тази сума. Единствено собственото финансиране от 10% трябва да се внесе по сметката или да се запише като актив (ако е в не финансова форма).
Поздрави

Въпрос №125

Здравейте,
желая да участвам по проект Техностарт, като отговарям на изискванията- дипломирах се като доктор в направление 5.3. през 2013 г.
Въпросите ми са следните:
1. Имам две конкретни идеи, мога ли да участвам с два бизнес плана и две предложения? Или трябва да избира едното от двете?
2. Мога ли да заложа собствено финансиране по-голямо от 10% в бизнес плана?
3. Работя в друга организация, без да имам регистрирана собствена фирма, в този ред на мисли не желая да получавам "заплата" и лично финансиране по този проект. Желая да ми бъде разработена идеята, като в бъдеще ще получавам дивиденди от това. Възможно ли е да не залагам заплащане на управителя, т.е. мен?
Елена Иванова

Отговор №125

Здравейте,
1 - Допустима е само една кандидатура
2 – Да
3 - Да възможно е, това си е Ваш избор. Но Вие и да искате, не може да си плащате работна заплата, защото разходите за работни заплати не са допустими. Ако искате да плащате заплати трябва да са от собствено или друго финансиране.
Поздрави

Въпрос №126

Здравейте,
Имаме идея за развиване на иновативен козметичен продукт за устна хигиена, който не присъства на българския пазар. Под ?развиваме? имам предвид създаване на рецептура от химични съставки за козметичната промишленост и дизайн на опаковка. След това естествено дейността на фирмата ще се измести в реализация на продукта на пазара (разходи за продажби и реклама) и разширяване на серията.

Проектът ?Техностарт? покрива ли подобна дейност?
Благодаря предварително!
Росица Кирилова

Отговор №126

Здравейте,
Така описана идеята би била допустима. За да определите точно кодът на икономическата дейност може да разгледате КИД 2008. Мисля, че идеята Ви би спаднала към раздел 20 Производство на химични продукти.
Поздрави

Въпрос №127

Здравейте, бизнесът, който искам да развивам е производство на пелети от дървени стърготини. Не можах да разбера обаче допустима ли е тази дейност по проекта ? Техностарт? или не и кой е кода на икономическата дейност от класификатора ? Благодаря Ви отделеното време.

Отговор №127

Здравейте,
Финалното решение дали една идея е допустима или не е на оценяващите експерти. Понеже Вие най-добре сте запознати с идеята, сами трябва да определите точния код, но според мен така описана идеята би спаднала към Раздел 16
Поздрави

Въпрос №128

Моля ви, ако е възможно, отговорете;
какво е предвиждането ви в какъв срок след 15 септември е възможно, одобрените проекти да бъдат финансирани и да запознат работа: 1.01. 2015 или по рано защото в бизнес плана има работни места, надежди
инж. Цветанка Владова

Отговор №128

Здравейте,
При всички положения до 1.01.2015 фирмите трябва да са получили финансирането. Не мога да се ангажирам с точна дата, защото това до голяма степен зависи от броя кандидатури, но като диапазон мога да кажа 1-20 декември.
Имайте предвид и, че разходите за работни заплати не са допустими по проекта.
Поздрави

Въпрос №129

Здравейте,
относно полето „IX. График за усвояване на безвъзмездната финансова помощ и собствения финансов принос" първо, в полето „месец" от кой месец мога да започна да въвеждам или по точно казано, при евентуално одобрение от кои месец най-рано могат да постъпят средства и второ, относно полето БД и ДДС - Да речен един лаптоп е 1000 лв с ДДС , трябва да напиша в БД 800 лв и ДДС 200 лв или в БД 1000 лв и ДДС 200 - по-точно казано в БД въвеждам цялата сума на актива или сумата без ДДС ??
Поздрави,
Георги

Отговор №129

Здравейте,

Не мога да прогнозирам точна дата, но като диапазон мога да кажа приблизително 1-20 декември. В случая няма значение, защото трябва да се посочи не календарен месец, а например месец 1 или месец 8 (дадено е като пример под таблицата).

Ако имате предвид БП. Мисля, че трябва да напишете цялата стойност и отделно ДДС-то. Имайте предвид и дали ще е регистрирана по ДДС или не фирмата. И внимавайте при изчисляването на ДДС-то. При 1000 лв с включено ДДС - ДДС-то не е 200лв, а е 166,67. Хубаво е по принцип да се обърнете към специалист по тези въпроси.

Поздрави

Въпрос №130

Здравейте,

имам следните въпроси:

1. При процентното изчисление на допустимите разходи, където е посочено: % от общия размер за финансиране, се има предвид безвъзмездната финансова помощ + собствен финансов принос, или само безвъзмездната финансова помощ?

2. В раздел III. Източници на капитал за реализация на бизнес плана. Финансиране извън проект ТЕХНОСТАРТ от Приложение 4, следва да се опишат собствени начални финансови средства. Тук могат ли да бъдат отбелязани разходите, които бенефициента ще направи в процес на изпълнението на проекта като възнаграждения на наетите лица? Тази сума следва ли да бъде внесена към момента на откриване на сметката по проекта, заедно с безвъзмездната финансова помощ и собствения финансов принос? Благодаря за отделеното време.

Отговор №130

Здравейте,

1 - Само от безвъзмездната финансова помощ

2 - Могат да бъдат отбелязани тези средства или каквито и да е други форми на допълнително финансиране. Няма нужда да се внася тази сума. Единствено собственото финансиране от 10% трябва да се внесе по сметката или да се запише като актив (ако е в не финансова форма).

Въпрос №130 А

Здравейте,

благодаря за информацията.

Искам да попитам и относно собственото нефинансово участие, което в комбинация със собствения финансов принос трябва да е 10% , ако то е актив, какво е необходимо за декларирането му на етап кандидатстване? Касова бележка и приемо-предавателен протокол с посочена дата, гаранционна карта, достатъчни ли са?

Поздрави

Отговор №130 А

Здравейте,

Трябва фактура. Ако нямате фактура, по принцип е възможно и стойността да се докаже с официална заверка. Може да се обърнете към Камарата на независимите оценители в България.

Поздрави

Въпрос №131

Здравейте.

Ще можете ли да ми обясните, каква е разликата между преки и непреки разходи и в полето „График за усвояване на безвъзмездна финансова помощ“ - от кой календарен месец трябва да започна да вписвам средствата ?

Поздрави,

Отговор №131

Здравейте,

Най-просто казано преките разходи са тези, които са пряко свързани с производството на даден продукт/услуга - например материали, разходи за опаковка, дистрибуция и т.н. Непреките разходи са тези, които подпомагат основния процес, но не служат само за това. Например ако плащате на счетоводна фирма. Можете да се разровите в интернет има достъпни материали по въпроса и ще придобиете по-добра представа.

Тук не става въпрос за календарни месеци, а за срока на договора. Започнете от първи, няма значение дали съвпада с календарния месец.

Поздрави

Въпрос №132

Здравейте,

Имам няколко въпроса относно кандидатстването и получаването на безвъзмездна финансова помощ по проекта Техностарт:

- Ако съм назначен като Управител на вече съществуващо дружество, мога ли да кандидатствам по проекта?
- В списъка с допустими разходи под точка 5 има текст „разработване и разпространение на промоционални материали за иновативния продукт, услуга или процес“ (стр. 10). Това включва ли разходи за реклама в Интернет в сайтове като Google и Facebook с цел привличане на потребители/клиенти (при дейност J63.12 Web-портал по КИД 2008)?
- След одобрение на проект, бенефициерът трябва да регистрира ЕТ или ЕООД и не се разрешава промяната на правно-организационната форма в период на изпълнение на договора (стр. 22). Въпросът ми е дали при евентуална инвестиция от трета страна (инвестиционен фонд, бизнес ангел, др.), фирмата може да бъде придобита от ново дружество с цел влизането на инвеститора в компанията като съдружник?

Благодаря и успешен ден!

Отговор №132

Здравейте,

1 - При кандидатстване трябва да декларирате, че "Не съм свързано лице по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон, с лице притежаващо фирма с предмет на дейност, сходен с посочения от мен с настоящата кандидатура, бъдещ бизнес. " Според ТЗ управителят е свързано лице, т.е. зависи от дейността на фирмата. Не мога да Ви дам окончателен отговор, защото тези проверки се правят при административното оценяване на кандидатите.

2 - Да. Промоционалните материали могат да са под различни форми.

3 - Не. Фирмата не може да се преобразува или прехвърля. Това е възможно след изтичане на договора.
Поздрави

16.08.2014

Въпрос №133

Здравейте,

Благодаря предварително за времето и вниманието относно проект за "Техностарт".

Въпросът ми е свързан с **Бизнес плана, частта - План за приходите и разходите:**

Какво имате предвид под преки разходи - допустимите по проекта ли? И съответно непреки разходи приемате, че са недопустимите ли?

С уважение,

Елена Филчева

Отговор №133

Здравейте,

Не. Преки разходи и непреки разходи са икономически понятия. Най-просто казано преките разходи са тези, които са пряко свързани с производството на даден продукт/услуга - например материали, разходи за опаковка, дистрибуция и т.н. Непреките разходи са тези, които подпомагат основния процес, но не служат само за това. Например ако плащате на счетоводна фирма. Можете да се разровите в интернет има достъпни материали по въпроса и ще придобиете по-добра представа.

Поздрави

Въпрос №134

Здравейте, завършвам бакалавърска степен по Маркетинг през 2015 година, Имам идея за разработване на онлайн магазин.

Искам да попитам дали отговарям на условията за кандидатстване и дали идеята попада в някой от критериите. Благодаря предварително!

Отговор №134

Здравейте,

Ако онлайн магазина е основата на идеята Ви, би трябвало да спада. Но ми е трудно да преценя само по описанието "онлайн магазин", което може да значи много неща. Най-добре ще е да разгледаде КИД 2008 и по конкретно сектор J, където подробно са разписани икономическите дейности и сам да прецените дали идеята би спаднала в някоя от изброените там дейности.

Поздрави

Въпрос №134 А

Става въпрос за продажба на мобилни и компютърни аксесоари, както и извършване на ремонтна дейност на мобилни телефони и компютри. Финансирането ми е необходимо за изработка на сайт, закупуване на софтуер, оборудване и като буфер да плащам заплати и наеми няколко месеца докато се разработи.

Отговор №134 А

По всяка вероятност спада към сектор J. Вероятно към уеб портали.

Имайте предвид и, че работните заплати не са допустим разход по проекта.

17.08.2014

Въпрос №135

Здравейте,

Имам въпрос, относно конфликта на интереси. Смятам да направя фирма, което да предоставя интернет услуга за публикуване и разпространение на обяви за обучения и курсове. В същото време съм назначена на трудов договор във фирма, която предлага обучения и е собственост на роднина по пряка линия, но нямам участие в управлението и. Има ли конфликт на интереси, който да попречи на участието ми в конкурса за финансиране на идеи? Двете фирми ще са с различен предмет на дейност и според мен, не би трябвало да съществува конфликт.

Очаквам отговора Ви.

Поздрави,

София Колева

Отговор №135

Здравейте,

Така описано сте свързани лица, но на практика ако икономическите дейности на фирмите са различни те

не би трябвало да се водят за сходни и бихте били допустим кандидат. Но трябва да се има предвид, че административното оценяване на проектите ще се прави на база на подадения бизнес план и тогава се взима окончателно решение за допустимост на проекта(ако се наложи и след мнението на експерти).
Поздрави

Въпрос №136

Здравейте,
бих искала да кандидатствам за програмата, (отговарям и на посочените изисквания), ако имам 30% участие във фирма към настоящия момент.
Успех на програмата!
Евелина Колева

Отговор №136

Здравейте,
При всички положения сте свързани лица и дейността, с която ще кандидатствате не трябва да е сходна с тази на съществуващата фирма. В зависимост и как е уредено участието Ви във фирмата също може да не сте допустим кандидат. Тази проверка се прави на административния етап от оценяването и не мога да Ви кажа със сигурност дали ще сте допустим кандидат.

18.08.2014

Въпрос №137

Здравейте,
благодаря за отговора. Има ли повече информация за "как е уредено участието Ви във фирмата" и в такъв случай, има ли смисъл да кандидатствам?
Хубава седмица!

Отговор №137

По всяка вероятност няма да сте допустим кандидат.

Въпрос №137А

Здравейте,
бих искала да кандидатствам за програмата, (отговарям и на посочените изисквания), ако имам 30% участие във фирма към настоящия момент.
Успех на програмата!
Евелина Колева

Отговор №137А

Здравейте,
При всички положения сте свързани лица и дейността, с която ще кандидатствате не трябва да е сходна с тази на съществуващата фирма. В зависимост и как е уредено участието Ви във фирмата също може да не сте допустим кандидат. Тази проверка се прави на административния етап от оценяването и не мога да Ви кажа със сигурност дали ще сте допустим кандидат.
Поздрави.

Въпрос №138

Привет,
Бих искала да попитам,ако кандидатствам, посредством мейл, уверението от ВУЗ,сканирано ли да е ??
Или как да го пратя,понеже на страницата пише – оригинал на Уверение от ВУЗв!?
Благодаря предварително!

Отговор №138

Привет,

Да, сканирано трябва да е. Чак на етап одобрение и сключване на договора ще трябва да се представят оригинали.

Поздрави

19.08.2014

Въпрос №139

Здравейте,

Възнамерявам в края на този месец да подам документи и да се взема участие в проекта "Техностарт", като в момента изготвям

своя бизнес план. Разглеждайки приложенията възникват обаче някои въпроси:

1. В началото на приложение 4 в четвърта точка се очаква да подчертая дали съм готов да участвам в реализацията на бизнес плана

със собствени финансови средства и/или материални активи в размер на 10% от помощта. Не мога да разбера каква е разликата. Имате

в предвид дали мога да поема цялостната инвестиция и в следствие да получа безвъзмездната помощ и/или имам способността да инвестирам в материални активи в размера на само 10%.

2. В II точка - "Общи данни за бизнеса", в а) - "Планирани работни места, не мога да разбера какво имате в предвид". При първоначално създаване на фирмата, броя на участниците ще е един, а се очаква да направя планиране на развитието на фирмата за период от една или две години напред ли, от гледна точка на брой служители ?

3. В III точка - "Източници на капитал за реализация на бизнес плана", в с) - "Собствено нефинансово участие /в лева/ - "10% от безвъзмездната помощ", какво се има под предвид да е нефинансово участие и в същото време да бъде измеримо в лева. Ако създавам някакъв софтуер и притежавам компютър, може ли цената му да спада към собственото нефинансово участие.

4. Какво се има в предвид под "Финансиране извън проекта ТЕХНОСТАРТ" - освен вложените ми 10% и получената безвъзмездна помощ, колко още мога да отделя ли ?

5. В IV точка - "Организация на бизнеса" защо е необходимо да правя планиране на необходимите ресурси в лева за застраховки? Това не е ли много относително и не зависи ли от броя на служителите във фирмата ми ?

6. Относно земите и сградите, машините, оборудване и друг инвентар, всичко това едно хипотетично планиране ли трябва да бъде ?

Предварително благодаря за отделеното време и отговорите.

Поздрави,

инж. Даниел Димитров

Отговор №139

Здравейте,

1 - Тук се има предвид, че с подписването на бизнес плана и евентуално одобрение и подписване на договора за безвъзмездна помощ сте съгласен да инвестирате 10%. И трябва да посочите дали тези 10% ще са финансови не финансови или комбинация.

2 - За период от 1 година. Ако не смятате да наемете никой посочват 1. Ако смятате да наемете допълнително 2ма души - 3ма(включително и Вие).

3 - Например ако имате лаптоп, който сте закупили за 2000лв, може да предоставите фактура и касова бележка и да го впишете в новорегистрираната фирма като покриете собственото финансиране от 10%. Ако искате да докажете стойността на нещо, за което нямате фактура трябва да се обърнете към Камарата на независимите оценители в България.

4 - Допълнително финансиране не е задължително. Но в зависимост от бизнес плана и желанието кандидата може да иска да инвестира допълнително собствени средства или да осигури допълнително финансиране от външен източник (заем от банка, бизнес ангел, акселератор и т.н.)

5 - Полето не е задължително. Освен това застраховка може да се прави не само на служителите, а и на активи и т.н.

6 - Не. Може да ги разделите както намерите за добре.

Ако имате допълнителни въпроси или нужда от разяснение по отговорите сме на разположение.

Поздрави

Въпрос №140

Здравейте,

искам да отправя запитване към Вас, относно проекта. Въпросът ми е свързан с позволените дейности по него. Моят бизнес план е свързан с производството на гипсови орнаменти и фигури, допустима ли е тази дейност ?

Благодаря Ви предварително !

С уважение:

Недялка Рачева

Отговор №140

Здравейте,

Да. Погледнете раздел 23 от КИД 2008 за да определите точния код на икономическата дейност.

Поздрави

20.08.2014

Въпрос №141

Здравейте,

аз съм потенциален кандидат по проекта на Техностарт и бих искала да попитам дали мога да изготвя проект и да участвам със бизнес от следното направление:"Сервиз за ремонт и поддръжка на моторни триони/резачки/Хускварна", или магазин за продажба на части за същите триони?

Благодаря Ви!

Поздрави

Отговор №141

Здравейте,

Разгледайте КИД 2008 за да определите къде точно спада дейността Ви и дали е в допустимите раздели. Така описана дейността мисля, че може да спадне в раздел 33, който е допустим.

Поздрави

Въпрос №142

Добро утро,

Изникнаха ми още два въпроса,но не ги открих във въпросите задавани преди.

1. Може ли едно физ.лице да кандидаства два пъти с различен бизнес план???

2. Предабодка и рафиниране на царевица, дали е в Регламент (ЕС) №1407/2013

Благодаря

Хубав ден!

Ралица Петрова

Отговор №142

Добро утро,

1 - Не

2 - Да. Може да видите всички дейности,които влизат в чл. 32 Договора от ЕС

http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/sme/prilojenie_chl32otdogovoraeu.doc

Поздрави

Въпрос №143

Здравейте,

Благодаря Ви за съдействието при отговаряне на всички въпроси(било то и малоумни).

Имам няколко въпроса:

1. С един приятел се занимаваме с производство на високоговорители (за тонколони) по нова, изключително ефективна, технология. Смятаме да кандидатстваме за финансиране с цел да започнем по-мощно производство(посредством закупуване на спец. машини) и търговия на тези продукти. Въпросът ми е като цяло идеята/проектът ни отговаря ли на изискванията за кандидатстване и съответно към кой код по КИД е подобаващо да се регистрираме :

26.11 Производство на електронни елементи

26.20 Производство на компютърна техника

26.30 Производство на радио-, телевизионна и далекосъобщителна техника

26.40 Производство на битова електроника

28.29 Производство на други машини с общо предназначение, некласифицирани другаде

32.20 Производство на музикални инструменти

Към момента сме се насочили към **26.40 Производство на битова електроника.**

2. Както е по регламент, ще се регистрира само един от нас и при одобрение на проекта, същият ще регистрира фирма. Смятам, че не е проблем при описването на проекта да се обясни, че по него ще работят двама души, въпреки че само един е регистриран. Бихте ли разяснили?

3. Ако сме заложили като планиран разход машина втора употреба за примерно 15 000 лв, то след одобрение сме закупи машина за 13 000 лв(доста възможно при търговията със стоки втора ръка) - то какво се получава с останалите 2 000 лв, предполагам не можем да ги ползваме?

Както и обратната ситуация - декларираме машина за 15 000 лв, а купуваме за 17 000 лв, то в такъв случай ще ни бъде ли финансирано заявените 15 000 лв или няма да ни бъде приет разхода и няма да получим нищо за него, защото се разминава с заявления?

Благодаря ви!

Справяте се супер!

Поздрави и весел ден,

Ивайло.

Отговор №143

Здравейте,

1 - Като цяло кодовете по икономическите дейности подлежат на тълкуване. Тъй като Вие най-добре познавате идеята си и след като сте разгледали кодовете и сте преценили, че е най-подходяща за 26,40 не би трябвало да има проблем.

2 - На практика не е проблем да работят и 100 души по проекта. Въпроса е, че чисто административно второто лице не може да стане съдружник за срока на договора. Другият вариант е да бъде наето лице, но трябва да се има предвид, че разходите за работна заплата не се признават. Т.е. ако искате да посочите второ лице в бизнес плана трябва да го включите като наето такова. На практика може да го посочите в свободния текст с описанието на идеята, но не знам как ще се изтълкува това от оценяващите експерти.

3 - Има опция да бъде подадена заявка за промяна на бизнес плана и планираните разходи. След одобрение от екипа тези разходи ще бъдат признати или евентуално свободните средства могат да бъдат пренасочени към друг разход по проекта. Стига промяната в бизнес плана и разходите да не е нещо фрапантно, което очевидно излиза от идеята на бизнеса няма да имате проблем за разминаване в цените.

Ако имате допълнителни въпроси или нужда от разяснение по някой от въпросите сме на разположение
Поздрави

Въпрос №144

Здравейте,

при попълване на приложение 4 от документацията по проекта, възникнаха няколко въпроса:

1. Какво се разбира под "5 % от общия размер за финансиране", безвъзмездната финансова помощ или сборът ѝ със самофинансирането?
2. В разработения бизнес план е предвидено приходите да бъдат от рекламодатели. От друга страна ще се създаде сайт, който ще предоставя услуги. Когато описвам елементите продукт, цена, себестойност, то да опиша услугите (които ще са безплатни), цената за рекламното пространство (което не е продукта в крайна сметка) или себестойността на създаването на сайта (който е средство, но и краен продукт на бизнес плана) или всички изброени?
3. В описанието на разходите трябва ли да е посочена точната сума (до стотинка), която после ще бъде похарчена, тъй като е трудно да се прогнозира конкретната цена на артикул след година например?

Благодаря за вниманието!

Ралица

Отговор №144

Здравейте,

1 - Безвъзмездната финансова помощ

2 - Най-добре опишете всичко, за да може оценяващите експерти да придобият най-пълна представа за идеята и бизнеса.

3 - Бизнес плана се явява прогноза за разходите и има възможност да се направи промяна на бизнес плана и разходите(след одобрение от екипа) стига да са в рамките на нормалното и да не изменят идеята. Въпреки това се стремете да сте максимално близо.

Поздрави

Въпрос №145

Здравейте!

От зададените условия за кандидатстване по проекта става ясно, че към момента на кандидатстването физическото лице кандидат не трябва да има регистрирана фирма по ТЗ. Бих искала да попитам дали ако кандидатът спечели финансиране и след като регистрира фирма като ЕООД във връзка с проекта, има право да регистрира и друга фирма (като ЕООД/ООД), да участва и в друга фирма (дружество) като съдружник или да бъде управител на друга фирма?

Благодаря предварително за отговора!

С уважение: Ваня Атанасова

Отговор №145

Здравейте,

В Оперативното ръководство е посочено, че

Лицата по т.1, т.2, т.3, т.4 и т.5, **към момента на кандидатстване да нямат регистрирана фирма**, както и свързаните с тях лица по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон да не притежават фирма с предмет на дейност, сходен с бъдещият им бизнес.

На практика не е забранено, но е възможно да навлезете в конфликт на интереси.

Поздрави

21.08.2014

Въпрос №146

Здравейте,

запитването ми е допускат ли се кандидати с регистрирана фирма, неизвършвала икономическа дейност от създаването си, с приложени съответните декларации от НАП и НСИ.

Благодаря предварително!

Поздрави!

Симеон Кесмев

Отговор №146

Здравейте,
Не. Но ако заличите фирмата или я прехвърлите на несвързано лице ще бъдете допустим кандидат.
Поздрави

Въпрос №147

Здравейте,
инициативата е добра, проверил съм и отговарям на критериите за участие, имам и изготвен бизнес план .. остава да попълня и подам документите за кандидатстване, но преди това искам да разбера дали дейността и идеята ми са допустими.. по специално става дума за сектор J63 за информационни услуги - дали би било възможно финансирането за изработване и пускане в експлоатация на интернет сайт за покупка и доставка на хранителни стоки по домовете, като може да се обвърже и с услуга за доставка на хора в неравностойно положение, домове , които имат затруднение с излизането и придвижването, както и за други хора , които нямат време да пазаруват?
Ще съм благодарен за отговор в рамките на няколко дни, за да разполагам с достатъчно време да подготвя документите съответно с изискванията.
С уважение : ГК

Отговор №147

Здравейте,
Сектор J63 е допустим и уеб-сайтовете попадат там. Но имайте предвид, че до някъде икономическите дейности подлежат на тълкуване и финалното решение е на оценяващите експерти.
Поздрави

Въпрос №148

Здравейте!
В ръководството се казва, че в Търговския регистър трябва да се впише кода на икономическа дейност по КИД 2008. Би ли се считало за нарушение, ако към основната дейност се добавят и други дейности в случай, че в бъдеще се има предвид и тяхното развитие? Особено, ако част от допълнителните дейности не са сред допустимите сектори и съвпадат с текущата дейност по трудов договор на кандидатстващото лице с оглед изискванията за свързаност?

Отговор №148

Здравейте,
Кода на икономическата дейност, който се вписва е само един. Той се определя на база на това коя е основната дейност на фирмата. Това, което може би имате предвид е предмета на дейност. За там по принцип няма ограничение, но внимавайте да не се получи конфликт на интереси. Имайте предвид и, че тези данни веднъж посочени в търговския регистър могат да бъдат променени, така че ако в бъдеще разширите дейността си винаги може да ги промените.
Поздрави

Въпрос №149

Здравейте,
благодаря за отговора!
Тъй като ликвидирането на фирмата отнема значително време , приложение че фирмата е в процес на ликвидация върши ли работа или единствената опция е продажба?
Поздрави!
Симеон Кесмев

Отговор №149

Това е проблем със закриването на фирмите, че отнема много време, но за жалост дори и да е в процес на ликвидация това не е гаранция. Т.е. единствената опция е продажба/прехвърляне.

Поздрави

Въпрос №149А

Здравейте,

запитването ми е допускат ли се кандидати с регистрирана фирма, неизвършвала икономическа дейност от създаването си, с приложени съответните декларации от НАП и НСИ.

Благодаря предварително!

Поздрави!

Симеон Кесмев

Отговор №149А

Здравейте,

Не. Но ако заличите фирмата или я прехвърлите на несвързано лице ще бъдете допустим кандидат.

Поздрави

Въпрос №150

Здравейте отново,

Благодаря Ви за бързия отговор на предходния ми мейл и извинявайте, че Ви притеснявам отново.

Проучих по-задълбочено КИД 2008 и по-конкретно сектор С. Тъй като не можах да причисля дейността си към предложения от Вас раздел 26, се обърнах за помощ към НСИ. Свързаха ме със специалиста, който се занимава с казуси касаещи недефинирани в КИД 2008 дейности и след като подробно разясних казуса - вид продукт и предназначението му, ми отговориха без колебание, че дейността ми спада към 32.40 "Производство на игри и детски играчки" и ми дадоха код по комбинирана номенклатура - 95030079. След като възразих, че продуктът ми няма нищо общо с играчка и е предназначен за друг вид дейност, ми отговориха, че при определяне на кода по КИД няма значение предназначението, а самия продукт, че кода по КИД задължително трябва да съответства на кода по комбинирана номенклатура и че щом има радио-управление и се задвижва с ротори значи спада към 95030079 - Други играчки и модели с двигател от други материали и съответно 32.40 по КИД. Освен това преди седмица са имали същия казус при внос на квадрокоптер от Холандия и са дали същия номер.

Въпросът ми е - Смятате ли, че информацията, която получих от НСИ, е достатъчно основание да въведа код по КИД 32.40?

Благодаря Ви за съдействието!

Поздрави,

Росица Иванова

Отговор №150

Здравейте отново,

По принцип точно НСИ са институцията, която дава конкретен отговор по подобен вид казуси. Лично аз намирам за малко странно определянето на квадрокоптерите към детски играчки, но както споменах икономическата дейност подлежи на тълкуване и не мисля, че ще е проблем дори и да го впишете като Детски играчки или Далекосъобщения.

При всички положения със сигурност няма как да сгрешите ако послушате експертите от НСИ, защото ако от екипа на Техностарт имаме подобен казус ние също трябва да се обърнем към тях за консултация.

Въпрос №150А

Здравейте,

Имам желание да взема участие в конкурса по проект "Техностарт - насърчаване на иновационната активност на младите хора" и отговарям на изискванията за кандидатстване по проекта, но изпитвам затруднения в определяне на раздела в Сектор J, към който принадлежи дейността ми.

Вече близо година с помощта на мой приятел разработваме два прототипа на квадрокоптер (т.нар. quadcopter или разговорно - дрон с 4 ротора) и моделът вече работи безупречно, т.е. готов е за серийно производство. Дронът е почти неограничени възможности и широк спектър на приложение, а именно: наблюдение на трафика с цел информиране за пътната обстановка; картографиране; откриване и наблюдение на развитието и обхвата на пожари, наводнения, разливи и други бедствия с цел максимално бързо предприемане на необходимите мерки и минимизиране на рисковете; издирване на хора в планината; заснемане на новини за информационни агенции; и др. Използването на този вид техника води до значително намаляване на разходите и оптимизация на процесите.

Квадрокоптера е снабден с GPS система, барометър, жирокопи, акселерометри, компас, радио и видео връзка и телеметрия. Благодарение на тези системи дронът е изключително подходяща технология за гореизброените дейности.

Въпросът ми е следния - попада ли дейността ми в раздел 61 "Далекосъобщения" и ако да, в кое подразделение или е по-скоро в 63.91 Дейност на информационни агенции?

С Уважение,

Росица Иванова

Отговор №150А

Здравейте,

От двете предложения, които имате, идеята Ви клони повече към 61 "Далекосъобщения". Но според мен Квадрокоптерите биха spadнали към сектор С и по конкретно раздел 26 "Производство на компютърна и комуникационна техника, електронни и оптични продукти".

Имайте предвид, че икономическите дейности подлежат на тълкуване и финалното решение е на оценяващите експерти.

Поздрави.

Въпрос №151

Здравейте!

Благодаря за бързия отговор!

Искам да питам за още едно от условията за участие в проекта, което също ми се струва неясно и позволява нееднозначно тълкуване, поне според мен. Става въпрос за изискването от ръководството свързаните с кандидата лица да не притежават фирма с предмет на дейност, **сходен** с бъдещия им бизнес - за установяване на това обстоятелство се попълва и декларация от кандидата (Приложение 2). Въпросът ми е какво следва да се разбира под "сходство" в случая, как следва да се тълкува като термин в ръководството и как ще се преценява (от какво зависи) дали действително е налице сходство (вкл. като процент). Питам Ви това, тъй като аз работя във фирма, чийто предмет на дейност (видно от Търговския регистър) включва: "разработка и търговия със софтуер", "предоставяне на интернет услуги", а аз искам да участвам с бизнес план и съответно искам да регистрирам фирма, специализирана в разработката и търговията на точно определен (вид) софтуер. Има ли сходство в предметите на дейност (както и между моя бизнес план и предмета на дейност на фирмата ми работодател) и пречка (проблем) ли е за участието ми в проекта? Пак уточнявам, че моят бизнес план е свързан с конкретно определен вид софтуер и никакъв друг вид софтуер.

Отново благодаря предварително за отговора!

Приятна вечер!

Отговор №151

Здравейте,

Сходството като термин не е дефиниран в българското законодателство и изцяло подлежи на тълкуване. Вече имахме няколко подобни запитвания и единият от критериите за сходство е кода на икономическата дейност по КИД 2008. Ако и двете фирми имат еднакъв код очевидно са сходни.

Общо взето при съмнения за сходство, решение ще се вземе след консултация с правните експерти в екипа. Но подобно решение може да се вземе само на етап административна оценка на бизнес плана, където подробно е разписана бизнес идеята и може да се съпостави с вече съществуващата фирма.

Дори и да имате съмнения е най-добре да кандидатствате, в крайна сметка няма какво да загубите.

Поздрави

22.08.2014

Въпрос №152

Уважаеми екип на проект ТЕХНОСТАРТ,
във връзка с желанието ми да кандидатствам по програмата и мотивацията ми да изготвя добър проект въз основа на идеята си и условията на програмата, бих искал да Ви попитам къде мога да се запозная с *критериите за оценка* на проектите. Прогнозирам висок интерес към програмата и се интересувам от *критериите*, които ще определят "по- добрите" проекти от "останалите". Вероятно този въпрос е интересен за много хора и е задаван. Поднасям извиненията си предварително, ако е така.
Очаквам Вашият отговор !
Поздрави,

Отговор №152

Здравейте,
Подробно разписаните критерии може да видите в Приложение 12. Оценяването се извършва на 2 етапа. Оценяване от независими експерти и интервю пред комисия. До интервю ще бъдат допуснати 40те най-добри кандидатури, но условие е, че трябва да имате минимум 50т. от оценката на независимите експерти.
Поздрави

Въпрос №153

Здравейте,
пиша Ви във връзка със следните въпроси :
1. Искам да кандидатствам с идея, която вече съм реализирал веднъж, като служител на фирма, за която съм работил.
Става въпрос за уеб базиран софтуер. Компанията, за която създадох продукта така и не съумя да го реализира, като успешен и го замрази.
Аз смятам обаче, че грешката не е в идеята за софтуера, а в компанията, която го управляваше.
Та... мога ли да създам сходен и подобрен уеб базиран софтуер, като вече съм създавал подобен за дадената фирма ?
Би следвало да не е проблем, въпреки сходимостта на дейност с проекта ми и бившия ми работодател, но сходимостта идва защото Аз създадох сходен софтуер за тях.
Поздрави,
Калоян Колев

Отговор №153

Здравейте,
По критерия за сходство, ако вече не сте служител на въпросната фирма няма да има проблем.
Но извън проекта имайте предвид, че въпросната фирма вероятно притежава интелектуалните права върху продукта.
Поздрави

Въпрос №154

Здравейте,
попълвам приложение 4 от документацията по проекта и се колебая какво имате предвид под VI, т.3, b) Средномесечни необходими суровини и материали за срока на действие на проекта?
Това режийни разходи: ток, наем и т.н. ли са? Или описаната първоначална доставка трябва да се разбие по месеци, или се има предвид след първоначалната доставка, ако се налагат вторични такива?
Благодаря!

Отговор №154

Здравейте,

Тук се има предвид средните разходи за суровини и материали за срока на проекта. За да е по-ясно разбираеми ще Ви дам пример. Да кажем произвеждате хляб, имате разходи за суровини- брашно, мая, вода (примерно). Първия месец Ви трябват 200лв за тези неща, втория месец 300лв, третия месец 400лв. Общо за трите месеца е 900лв, т.е. средния разход за материали е 300лв на месец.

Естествено това трябва да го направите за Вашата идея и средно за 12 месеца. Имайте предвид, че е възможно и да нямате разходи за материали и суровини, особено ако сте се насочили към разработка на уеб сайт.

Поздрави

Въпрос №155

Здравейте,

благодаря Ви за навременния отговор, не вече не съм служител на тази фирма. И тъй като фирмата се ръководи изключително слабо, те нямат никакви документи за съответния софтуер, докато аз имам документ за авторско право над него.

Имам още един въпрос :

Във връзка с желанието ми софтуера по този проект да стане на много високо ниво, имам желанието да използвам бюджета по програмата, за да заплатя написването на новия софтуер от външна фирма- изпълнител, която знам, че работи по- добре от това, което ми позволяват моите софтуерни възможности. Интересувам се дали трябва да приложа примерна оферта от фирма, също така и дали мога да *поръчам* софтуера чрез *директно възлагане*, или се изисква поръчката да стане по ЗОП. До колкото съм запознат със ЗОП не се изисква да се прави обществена поръчка за толкова малки суми, но съм срещал Оперативни програми, по които бенефициентите са задължени да закупват ДНА и ДМА по ЗОП.

Обобщено : Мога ли да поръчам софтуера на фирма- специалисти, които аз избира или трябва да правя конкурс ?

Подвъпрос : Тъй като *софтуера*, който искам да създам *несъществува* на този етап, няма реални пазарни стойности, а стойностите могат да се вземат от примерна оферта на външна фирма, нали така? А все пак ми трябват стойностите за този софтуер, за да подготвя Бизнес план. Моля, поправете ме ако греша.

Отговор №155

Здравейте отново,

Не е нужно да прилагате конкретна оферта. Въпреки това конкретиката и познаването на пазара и бъдещето развитие на бизнес идеята би трябвало да бъдат оценени положително от независимите експерт оценители.

Няма нужда от ЗОП, може директно да възложите разработването на софтуера, стига да не сте свързани лица с фирмата и да няма конфликт на интереси.

Поздрави.

Въпрос №155А

Здравейте,

пиша Ви във връзка със следните въпроси :

1. Искам да кандидатствам с идея, която вече съм реализирал веднъж, като служител на фирма, за която съм работил.

Става въпрос за уеб базиран софтуер. Компанията, за която създадох продукта така и не съумя да го реализира, като успешен и го замрази.

Аз смятам обаче, че грешката не е в идеята за софтуера, а в компанията, която го управляваше.

Та... мога ли да създам сходен и подобрен уеб базиран софтуер, като вече съм създавал подобен за дадената фирма ?

Би следвало да не е проблем, въпреки сходимостта на дейност с проекта ми и бившия ми работодател, но сходимостта идва защото Аз създадох сходен софтуер за тях.

Поздрави,
Калоян Колев

Отговор №155А

Здравейте,
По критерия за сходство, ако вече не сте служител на въпросната фирма няма да има проблем.
Но извън проекта имайте предвид, че въпросната фирма вероятно притежава интелектуалните права върху продукта.
Поздрави

Въпрос №156

Здравейте,
Благодаря за предишните отговори.
Попълвайки бизнес планът се сблъскахме със следните въпроси:

1. „Необходим капитал за реализацията на бизнеса в лева” – тук се включват безвъзмездната финансова помощ и собственото участие или сумата може да е по-голяма от това? Какъв е смисълът на тази графа?
2. „Собствено нефинансово участие /в лева/” - Какво представлява това? Можем ли да включим нещата по проекта, които сме извършили преди кандидатстването в Техностарт? Такива са закупуване на част от суровините, дизайнерски работи, лого, мостри.
3. “Планирани за реинвестиция собствени финансови средства, за срока на действие на проекта” – трябва ли тези средства да са част от първоначалното финансиране (10% от БФП) или може да са странични средства или такива, придобити по време на дейността на договора?
4. „При повече налични машини и оборудване се добавя допълнителен лист към бизнес плана по този пункт.” - кое се разбира за „повече”?
5. „При повече необходими суровини и материали за стартиране на дейността се добавя допълнително ред към бизнес плана по този пункт. Първоначалната оставка може да се финансира със средства от безвъзмездната помощ.” – отново кое се разбира като повече? Ние имаме 7 необходими компонента. Също така е добре да уточним дали репетата на нашия козметичен продукт трябва да се разбие на съставки. До момента навсякъде сме я посочвали като себестойност на рецепта, без да разбиваме на всички включени химични компоненти. Нужно ли е всяка съставка да е на отделен ред? Тогава компонентите ще станат 20?

Надявам се да бях ясна в описанието. Ако се затруднявате по някоя точка моля се свържете с мен, за да изясним.

Предварително благодаря и поздрави!

Отговор №156

Здравейте,
1 - Сумата може да е по-голяма. Тук трябва да посочите цялата сума, която мислите, че ще е необходима за реализирането на проекта през първата година. Може да посочите и единствено безвъзмездната финансова помощ ако не предвиждате други средства за проекта.
2 - Може. Но трябва да докажете тяхната стойност с фактури, касови бележки и други разходооправдателни документи. Ако нямате фактури, единствената Ви опция е да се обърнете към Камарата на независимите оценители в България, които правят оценки и предоставят официални документи.
3 - Може да са странични средства, може и да са средства придобити по време на дейността на договора.
4 - Ако не ти стига таблицата, може да добавиш още полета.
5 - Отново, може да добавите полета. Вие трябва да си прецените нужно ли е. Хубаво е да ги разбие, защото после като отчитате разходите ще предоставяте фактури за отделните съставки, а не за рецептата като цяло, освен това експертите ще имат по-добра представа и ще дадат по обективна оценка.
Поздрави

Въпрос №157

Здравейте,

Във връзка с желанието ми да кандидатствам по отворената програма "Техностарт" бих желала да получа следната информация свързана с попълването на бизнес плана:

1. Какво имате предвид под 'Необходим капитал за реализация на бизнеса' /II 1B/, общата сума, за която кандидатствам ли е?
  2. Какъв период обхващат 'Собствени начални финансови/нефинансови средства
  3. Какво имате предвид под 'данъчен режим ' на фирмата
- Благодаря предварително за насоките!
Маргарита Валериева

Отговор №157

Здравейте,

1 - Тук трябва да посочите цялата сума, която мислите, че ще е необходима за реализирането на проекта през първата година. Може да посочите и единствено безвъзмездната финансова помощ ако не предвиждате други средства за проекта.

2 - Може ли да уточните въпроса? Ако имате предвид, кога сте ги придобили - това няма значение стига да може да докажете стойността с необходимите документи.

3 - Това поле може да го оставите празно.

Поздрави

24.08.2014

Въпрос №158

Здравейте,

казвам се инж. Асен Тодоров, дипломирал се в УАСГ.

Подготвям проект , който е свързан със специфична и иновативна апаратура за заснемане, използвана в сферата на картографията и заснемането на терени. Апаратурата е иновативна за България и света, и дава много по- малък разход за услугата заснемане на терен, от използваните към настоящия момент методи.

Измерванията с нея са с приложна насоченост и могат да бъдат сметени, като научно-изследователска дейност, която дава основа за по- нататъшни строителни, селскостопански, картографски и др. активности. Проектът ми не предвижда еднократни измервания и финансирането им, а закупуване на апаратура и софтуер.

Въпросът ми е свързан с допустимостта на дейности, а именно се затруднявам да определя дейността по КИД, като имам колебания да определя от кой вид е :

Единият е допустим (M72), а другият не (M71). Към кое разделение от КИД можем да причислим такава дейност и проект ?

1. M71 - Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи.

2. M72 - Научно- изследователска и развойна дейност.

В случая с желаната апаратура може да извършвам инженерно- геодезически, картографски заснемания на непроучени терени и площи, като от една страна, това може да се счете като инженерна дейност(M71). От друга страна апаратурата има широк обхват на функционалности и може да се проучват и заснемат райони, които не са проучвани (като гори и трудно проходими терени), което може да се счете като научно-изследователска дейност(M72).

Напомням, че както съм упоменал по- горе, проектът ми е свързан със закупуване на *апаратура* за такъв вид дейност и подходящ *софтуер*, и не предвиждам покриването на разходи по архитектурна или инженерна дейност в проекта след закупуването на апаратурата.

Вторичен въпрос: Това че дейности по код M71 не са *допустими*, значи ли, че не са и допустими проекти за закупуване на апаратура, подходяща за инженерна дейност (както в горепосочения ми проект) или означава, че не са допустими разходи по Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи ?

Разчитам на акуратността в насоките Ви и навременния Ви отговор.

С уважение,

инж. Асен Тодоров

Отговор №158

Здравейте,

Като цяло кодовете по КИД подлежат на тълкуване, тъй като Вие сте запознати в детайли с идеята си (която е доста специфична) едва ли мога да Ви дам по-точен отговор. Ако смятате, че влиза в М72 НИРД, Ви съветвам да го посочите. Ако на етап административна оценка има някакви съмнения относно посочения код, финалното решение е на експерти.

Също така НСИ е институцията, която е най-компетентна в определянето на точната икономическа дейност. Може да се обърнете към тях за експертно мнение.

Вторичният въпрос - Недопустимостта на дадени раздели означава, че проект, който очевидно спада към някой от тези раздели няма да бъде допуснат до участие. Отново - някои дейности могат да бъдат тълкувани като спадащи към различни раздели. Допустимите разходи нямат връзка с икономическата дейност и дали тя е допустима или не.

Ако имате допълнителни въпроси или нужда от разяснение по отговорите не се колебайте да пишете.

Поздрави

Въпрос №159

Здравейте отново,

след консултация с консултант възникна един въпрос, на който се надявам да съм получила погрешен отговор.

Наистина ли трябва първо да направя заложените разходи в бизнес плана и да представя фактури в отчета към бизнес плана със собствени средства?

Ако е така от къде да ги изнамеря тези 20 000 лева?

Благодаря ви

Поздрави

Отговор №159

Здравейте отново,

Да, средствата от безвъзмездната помощ се освобождават срещу представени фактури и разходооправдателни документи.

Не е нужно да имате 20 000лв на веднъж. Прочетете оперативното ръководство за да се запознаете с процедурата.

На кратко - след одобрение на проекта се сключва договора за безвъзмездна помощ и се отрива специална ЕСКРОУ сметка, по която се превежда безвъзмездното финансиране. След това започва изпълнението на бизнес плана от ваша страна, като се отчетат с разходооправдателни документи (на края на 1,2,3,6,9,12 месец). След като се отчетете на края на първия месец и разходооправдателните документи бъдат одобрени, съответните суми се освобождават по ЕСКРОУ сметката и Вие може да се разпореждате с тях както намерите за добре (да ги теглите, да се разплащате за втория месец и т.н.). По този начин имате нужда от много по-малко средства в началото и след като освободим част от средствата по сметката може да ги въртите за следващите отчетни периоди.

Ако имате нужда от допълнително разяснение не се колебайте да ни пишете.

Поздрави

Въпрос №160

Здравейте,

Бих искала да попитам дали неплатена глоба към Софийски градски транспорт спада към данъците и таксите, които трябва да бъдат платени, за да се участва в конкурса, според Приложение 3 - Декларация за отсъствие на обстоятелствата по т. 4, глава I от оперативното ръководство?

Благодаря Ви предварително!

С уважение,

Велкова

Отговор №160

Здравейте,

Ако погледнете самото приложение 3 неговият текст гласи:

4. Нямам неизпълнени задължения, свързани с плащане на вноски за **социално осигуряване или плащане на данъци** по българското законодателство, освен ако е допуснато разсрочване или отсрочване на задълженията.

Глобите не влизат в това число. Въпреки това е хубаво да си платите глобата :)

Поздрави

Въпрос №161

Здравейте,

във връзка с подготовянето на проект по програма Техностарт и официалното Ръководство за кандидатстване в програмата, имам следния въпрос :

Ако кандидатът е получил минимумът от 50 точки на проекта си и стигне до етапа "интервю", на интервюто кандидатът може ли да дойде заедно с консултант ? Задавам въпроса във връзка с това, че използвам професионален консултант за изготвяне на проекта с цел по- висока степен на професионализъм. Та... на самото интервю може ли да присъства консултант, който да взема участие по време на самото интервю в защита на проекта ?

Поздрави,

инж. Иван Марков

Отговор №161

Здравейте,

Интервютата се провеждат при отворени врати и консултанта може да присъства, но не може да участва в самото интервю.

Поздрави

25.08.2014

Въпрос №162

Добър ден

Името ми е инж. Димитър Стоилов 44 г.

Имам разработка на високо ефективен ветрогенератор с двойно предназначение и търся финансиране. Поради двойното си предназначение и голямото си КПД , произвежданата енергия ще е със много ниска себестойност. Ще можем да ги монтираме на жилищните блокове и по този начин да преборим енергийната мафия и монополните ЕРП-та които крадат народа ни.

Мога ли да разчитам да кандидатствам при Вас, или както всички банки които обиколих и при Вас има някаква уловка (пречка)?

Имам малка фирма, която в момента е без дейност поради страшно лошата икономическа и интелектуална обстановка в България.

С уважение инж. Д.Стоилов

Отговор №162

Здравейте,

Проекта Техностарт е насочен към студенти, докторанти и завършили в рамките на 2013 или 2014г. Т.е. за да сте допустим кандидат трябва да отговаряте на това условие.

Друго условие е кандидатите да нямат регистрирана фирма на тяхно име, т.е. трябва да отговаряте и на това условие.

Може да се запознаете с изискванията по проекта тук <http://www.mi.government.bg/bg/themes/proekt-tehnostart-nasarchavane-na-inovacionnata-aktivnost-na-mladite-hora-v-balgariya-1390-442.html>

Поздрави

Въпрос №163

Здравейте,
искам да попитам за какъв срок трябва да бъде бизнес плана? В договора пише не повече от 12 месеца, а има ли долна граница? Може ли да е за 6 месеца?
Поздрави,
Александра

Отговор №163

Здравейте,
Няма долна граница. Може да е за 6, може да е за 3, теоретично може да е и за 1.
Поздрави

Въпрос №164

Здравейте,
Имам следните въпроси по оформяне на бизнес плана за Техностарт:

1. Имам придобити през март месец тази година материални активи, които съм поръчал по интернет от чужбина и съответно за тях имам PayPal платежно, а не фактура в истинския смисъл. Проблем ли е те да бъдат посочени като участие след като са закупени през март? Проблем ли е да бъде доказано, че са мои с банково извлечение или PayPal платежно?

2. Тъй като идеята е за производство на електроника и на „Необходими суровини и материали“ ако опиша всеки резистор, кондензатор и т.н., които са ми необходими, трябва да добавя много редове в таблицата, възможно ли е да ги впиша общо като „елементна база“ и да им калкулирам някакви средни цени на произведено устройство. Това са части, които по принцип струват стотинки и са необходими много бройки различни видове.

3. В долупосочената таблица бихте ли ми обяснили какво се попълва на разходна норма?

Наименование на разходите	Разходна норма	Единична стойност	Обща стойност
1. Преки разходи*			

4. Разбирам, че първоначалната доставка на материали не може да надхвърля 5 % от сумата :

„Разходи за първоначално закупуване на материали и консумативи – еднократно при стартиране на дейността, но не повече от 5% от общия размер за финансиране“

Това означава ли, че проектът предоставя средства само за еднократната поръчка на суровини и то до 5 % от цялата сума? Може ли парите да се използват и в следствие за **ежемесечни** доставки на суровини за производство (в случая на нас ни трябва електронни компоненти, дърво, метал)? Ако могат да се използват и за ежемесечни къде се вписва разхода в последната таблица – очевидно НЕ е на разходи за **първоначално** закупуване на материали и консумативи.

Благодаря Ви предварително за отделеното внимание!
Поздрави,

Отговор №164

Здравейте,
1 - Няма проблем, че е закупен през март, но само по себе си платежното от PayPal не е доказателство за стойността. Трябва да изискате фактура. Другият вариант е да се обърнете към Камарата на независимите оценители в България, която прави оценки и издава официален документ за стойността.
2 - Няма проблеми да добавяте редове. Може да ги обобщите ако сметнете за добре, но имайте предвид, че на база на този бизнес план ще се отчитат направените разходи и ще се освобождават средствата по сметката. Т.е. трябва да е ясно какво сте описали в бизнес плана за да може предоставените фактури да съответстват на това описание. Най-добре ще е да ги опишете.

3 - Разходната норма най-общо казано е бройката. Например 10 броя транзистора, единична цена 1лв - обща стойност 10лв. Разходната норма освен бройка може и да е някакъв друг измерител - кг., метри и т.н.

4 - 5% за материали и консумативи се има предвид неща от сорта на хартия, мастило за принтера, папки и подобни.

Поздрави

Въпрос №165

Здравейте!

1. В образеца на договора, приложен към ръководството на проекта пише, че две години след приключването на проекта се задължавам да присъствам лично на срещи на място във връзка с мониторинга. Ако в периода, когато е предвиден мониторинг с такава среща отсъствам от страната, ще има ли някакви санкционни последици за мен / в това число и връщане на парите/ и ще може ли тези срещи да се отлагат за други дати или вместо мен на тях да присъства упълномощен представител на фирмата.

2. Ако фирмата не се развива добре в тези две години след изтичане на договора и поради това се наложи нейния фалит или продажба / на цялата фирма или на нейни активи закупени с пари по проекта/, предвидени ли са някакви санкционни последици, в т. ч и връщане на парите.

3. Възможно ли е в бизнес плана да се посочат две дейности по КИД – развойна дейност / разработка на прототип и производство на прототипа след патентоването му/. Предвиждам в срока на договора да разработя прототипа и да произведа няколко от него, а след изтичането на договора - да започна производство/.

Отговор №165

Здравейте,

1 - Точното време на срещите подлежи на дискусия с кандидата за да е максимално удобно. При наличието на основателна причина(например прибаването в чужбина) няма да имате проблеми. Идеята на срещите е чисто информативна да се провери как се развива бизнесът, така че не би трябвало да се достига до санкции.

2 - Не. Напълно разбираемо е част от проектите да не успеят.

3 - По КИД се посочва само една икономическа дейност. Посочете тази, която заема по-голяма част от дейността. По принцип е възможно при смяна на дейността на фирмата кода по КИД да се промени, но за целите на проекта трябва да е точно фиксиран за да се вижда дали идеята е в допустимите дейности.

Поздрави

Въпрос №166

Здравейте,

При попълване на приложение №4 срещнах следния проблем и бих желал да узная дали "уеб сайт" и "софтуер към машина" би следвало да бъдат вписани в раздел VI - Ресурси, точка 2, подточка б) .

Поздрави,

Михаел Михалев

Отговор №166

Здравейте,

В т.2б се вписват само Необходими машини, оборудване, обзавеждане и транспортни средства. Уеб сайт и софтуера не спадат тук и не трябва да бъдат вписвани в раздел VI.

Поздрави

Въпрос №167

Привет отново,

Имам още 1 питане относно Раздел V - Организация на бизнеса, точка 1 - Данъчен режим: може ли да ми бъде разяснено в подробности какво трябва да се напише в графата данъчен режим.

Благодаря Ви предварително!

Поздрави,

Михаел Михалев

Отговор №167

Здравейте,

Това поле може да го оставите празно.

Поздрави

26.08.2014

Въпрос №168

Здравейте, имам един въпрос относно разходите по проекта, пенсионните и здравните осигуровки поемат ли се като разходи или ще трябва да ги плащам от лични средства ?

Отговор №168

Здравейте,

По принцип те влизат в работната заплата и не са допустим разход.

Поздрави

Въпрос №169

Здравейте,

Имам два въпроса относно проекта:

1. Възможно ли е да има партньори по проекта , които не са студенти , и които не попадат в правилата за лицата, които имат право да участват, но които са необходими като професионална компетенция.
2. Макар , че разходите за труд не са допустими, допустими ли са разходи за консултантски услуги извън изготвянето на бизнес плана , както и извън помощта по кандидатстването по бизнесплана , а именно консултантски услуги , които са свързани пряко с консултирането по основната дейност на проекта (изготвянето на продукта/ услугата, която е в предмета на проекта), като отношенията за на база граждански договор?

Поздрави,

Владимир Димитров

Отговор №169

Здравейте,

1 - Зависи какво разбирате под партньори. Новорегистрираната фирма трябва да е ЕТ или ЕООД, което не предполага съдружници.

2 - Не. Може да сключите договор с фирма, която да извърши услугата, но не и с физически лица.

Поздрави

Въпрос №170

Искам да изкажа моята сърдечна благодарност за експресните и точни отговори от Ваша страна.

Предполагам ,че знаете,че постоянно изникват въпроси и искам да попитам дали е възможно да бъде приета за консултация от Ваш сътрудник на място и лично във МИЕ.

Благодаря !

Отговор №170

Като държавна институция няма как да предлагаме консултантски услуги. Но ако имате въпроси сме на разположение.

Поздрави

Въпрос №171

Здравейте,

Срещнах трудност при попълването на таблицата за себестойността (раздел VII, т.2), тъй като продуктът е рекламна площ на сайт и съответно не е краен брой единици, за да може да се сумират разходите и да се раздели на бройката продукция. Попълних първата колона с разходите, но посъветвайте ме как да попълня разходна норма и тази таблица и единична стойност при това положение? Мога ли да пиша "неприложимо"?

Благодаря!

Ралица

Отговор №171

Здравейте,

Може просто да опишете общите разходите без да изчислявате разходите за единица продукция. При предлагането на услуга и особено при онлайн услугите не винаги може да се изчисли този показател.

Поздрави

Въпрос №172

Здравейте,

Студент съм магистърска степен в ТУ- София.

От Август месец тази година съм със статут - отчислен с право на защита.

Имам ли право да кандидаствам по програмата за финансиране "ТехноСтарт"?

С Уважение,

Васил Бонев

Отговор №172

Здравейте,

Да. Само трябва да представите уверение до кога сте били със студентски права. Ако имате и документ с дата на защитата също би бил от полза.

Поздрави

27.08.2014

Въпрос №173

Здравейте,

Свързвам се с Вас във връзка с кандидатстване по Проект "Техностарт - насърчаване на иновационната активност на младите хора в България". В момента подготвям документите за кандидатстване и в това число - Бизнес плана. След като подробно разгледах Оперативното ръководство за 2014 г. по Проект Техностарт 2014 г. забелязах недопустимите разходи изброени изчерпателно на 11 страница. Там е посочен в точка 1 - "Разходи за труд". Въпросът ми е дали това се само за собствения труд, който ще вложа? т.к. Не се отнася за евентуално наетите лица към фирмата или съответно консултанти по различни въпроси?

Благодаря Ви предварително за информацията.

С уважение,

Теодора Буковинова

Отговор №173

Здравейте,

Отнасят се за всички лица. Не са допустими разходи за собствен труд както и разходи за работни заплати на други наети физически лица към фирмата.

Поздрави

Въпрос №174

Здравейте, интересува ме проектът "Техностарт" включва ли стартиращи бизнеси за производство и продажба на храна?

Благодаря!

Поздрав!

Ани Арутюнян-Стаменова

Отговор №174

Здравейте,

Производство и продажба на храна е твърде обширно понятие. Отворете КИД 2008 и по-конкретно сектор С - би трябвало идеята Ви да спада в някой от разделите там.

Поздрави

Въпрос №175

Здравейте,

Искам да Ви попитам дали КИД С 10.71 - Производство на хляб, хлебни и пресни сладкарски изделия е допустим за кандидатстване по програма Техностарт.

Идеята се състои в създаването на бутиково ателие за сладкарски и други тестени продукти, за производството на които да се използват:

- изключително и само високотехнологично оборудване, включващо уреди с най-висок клас енерго ефективност
- изключително и само здравословни екологично чисти продукти от местни производители.

В основата на идеята стои схващане, противопоставящо се на производството "на конвейр". Залага се на персоналният подход към клиентите, на качеството на продуктите и природосъобразността на методите на тяхното приготвяне.

Считаме описания подход за иновативен в сравнение с общоприетия в тази сфера на производство (най-вече в квартали, различни от София - Център, какъвто е визирият от нас район).

Благодаря Ви предварително за отговора!

Поздрави,

Антония Калчева

Отговор №175

Здравейте,

Код С 10.71 е допустим по проекта.

Поздрави

Въпрос №176

Здравейте,

имама два въпроса:

1. Разходите за служба по трудова медицина влизат ли в допустимите разходи?

2. Аз, като собственик на бизнеса, който ще взема участие и в производствения процес броя ли се за разкрито работно място?

Благодаря предварително,

Снежина Велкова

Отговор №176

Здравейте,

1 - Този разход може да спадне към разходите за услуги.

2 - Да.

Поздрави

28.08.2014

Въпрос №177

Здравейте! Имам конкретен въпрос по проекта:

Код 13.9 на стр.132 може ли да се използва , а именно Производство на др.текстилни облекла за производство на калъф за домакинство? Благодаря!

Отговор №177

Здравейте,

Би могло. Тъй като не става много ясно какво разбирате под калъф за домакинството не може да се каже със сигурност, но така или иначе финалното решение е на оценяващите експерти, които са много по-добре запознати с материята. Разгледайте подобните раздели в КИД и преценете къде точно би попаднало, понеже Вие най-добре сте запознати с идеята си.

Поздрави

Въпрос №178

Здравейте,

от известно време се занимавам с попълването на приложение 4 в частта "План за маркетинг", но срещам проблем при попълването на таблицата. При попълване на повече от 1 страница съдържание в нея се пренася на втора страница, но не както трябва, част от информацията се губи извън пространството за печат, а понякога съдържанието се повтаря на втората страница.

Питането ми е има ли друг вариант за попълването на таблицата, например чрез Excel, като се запазва формата и полето на таблицата. А в документацията, където е страницата "план за маркетинг" да бъде описано, че планът за маркетинг е наличен в отделно приложение.

Молбата ми е да ме посъветвате как да постъпя при попълването на тази таблица при всеки 1 продукт.

Приложил съм и изображения за да видите нагледно за какво иде реч.

Поздрави,

Михаел Михалев

Отговор №178

Здравейте,

Стига да запазите заглавието и съдържанието на всяка клетка няма значение как ще форматирате таблицата. По принцип има как да се оправи този проблем, но ще е по-лесно просто да изтриете тази и да направите нова таблица на нейно място. Само ще Ви помоля таблицата да си остане в същото приложение и на същото място.

Въпрос №179

Здравейте,

Казвам се Илиян Атанасов и проявявам интерес към конкурса "Техностарт". Бих желал да кандидатствам с идея за производство на патентован от мен продукт. Въпросът ми към Вас е дали патентната регистрация на даденият продукт е в разрез с правилата за участие.

Също така, бих желал да зная дали има възрастови ограничения, тъй като в описанието е упоменато "студенти, докторанти и дипломирани в най-ранният етап от предприемаческия цикъл". Аз съм

дипломиран студент от Лесотехнически университет през 2011 г., след което до 09.2012г. защитих магистърска степен от Портсмутски университет, Великобритания.

Предварително Ви благодаря за отделеното време.

Поздрави,

инж. Илиян Атанасов

Отговор №179

Здравейте,

Патентната регистрация не е проблем.

Трябва да сте завършили през 2013 или 2014г. След като сте завършили документа, който ще Ви трябва е дипломата за магистърската степен и спрямо посочените дати на нея може да прецените дали сте допустим.

Поздрави

Въпрос №180

Здравейте,

може ли да се кандидатства по проекта ако по време на кандидатстването тече процедура по вписване в търговския закон на обстоятелството по напускане на съдружника (което е лицето, кандидатстващо по ТЕХНОСТАРТ), но тя още не е завършила?

Отговор №180

Здравейте,

Реално може да кандидатствате, но има шанс кандидатурата Ви да не бъде допусната. Това че тече процедура не е никаква гаранция, че процедурата няма да бъде прекъсната или ще завърши в срок.

Поздрави

Въпрос №181

Здравейте,

Възможно ли е застраховката на закупения актив да бъде причислена към собственото финансиране? Благодаря за отговора.

Отговор №181

Здравейте,

По принцип не е пречка застраховка да бъде причислена към нефинансовото собствено финансиране. Но кой закупен актив имате предвид? Трябва да е актив, който ще бъде част от собственото финансиране по проекта.

Поздрави

Въпрос №182

Здравейте,

Пиша Ви с въпрос относно моята идея за бизнес план. Става въпрос за пансион/хотел за домашни любимци, който попада най-вероятно към Сектор М код 75 - ветеринарно медицинска дейност. На стр.8 от Ръководството пише, че от Сектор М от КИД 2008 попадат по програмата само код 72 - "Научно-изследователска и развойна дейност". На стр.9 пише, че не се финансират проекти по програмата с код Сектор I - хотелиерство и ресторантьорство. В коя категория попада подобен бизнес? Отговорът Ви ще ми бъде от голяма полза за формулирането на крайната идея при кандидатстване.

С уважение,

Ива Кръстева

Отговор №182

Здравейте,

Кодовете по икономическите дейности до някъде подлежат на тълкуване, но не виждам в коя от допустимите дейности може да включите подобна идея. Вероятно идеята наистина би спаднала в код 75, но той не е допустим по проекта.

Може да се обърнете към НСИ, който е най-компетентния орган по тези въпроси, но се съмнявам и те да Ви дадат по различен отговор.

Поздрави

29.08.2014

Въпрос №183

Здравейте,

Ако съм студент, но съм прекъснал имам ли право да кандидатствам?

Отговор №183

Здравейте,

За да сте допустим кандидат трябва да представите уверение, че имате студентски права. Не съм сигурен как точно седят нещата в различните университети и какъв точно е конкретният случай, защото има разлика между доброволно прекъснал и административно отстранен. На кратко - ако университета Ви даде уверение, че имате статут на студент сте допустим.

Поздрави
